

SEDAM POSTULATA PROFESORA ŽIVANA ŽIVKOVIĆA

Bor, 2017

SEDAM POSTULATA PROFESORA ŽIVANA ŽIVKOVIĆA

Autori: Svi Mi

Za izdavača: Mi izdali za Profesora

Recenzenti: Ova knjiga nije podložna recenziji!

Urednici: Ekipa sumnjivih lica iz kabineta M10 i svi ostali ljudi dobre volje

ISBN: 777-77-77

Štamparija: Đurica Grafomed, Bor

Tiraž: Jedinstven primerak

Sva prava da se hvali sadržajem ove knjige zadržava recipient ove knjige

Sva prava da se ne ljuti na autore ove knjige takođe zadržava recipient ove knjige

Bor, Septembar, 2017. god.

S TVARALAC

TIM LIDER

RODITELJ

AMBICIOZAN

TALENTI

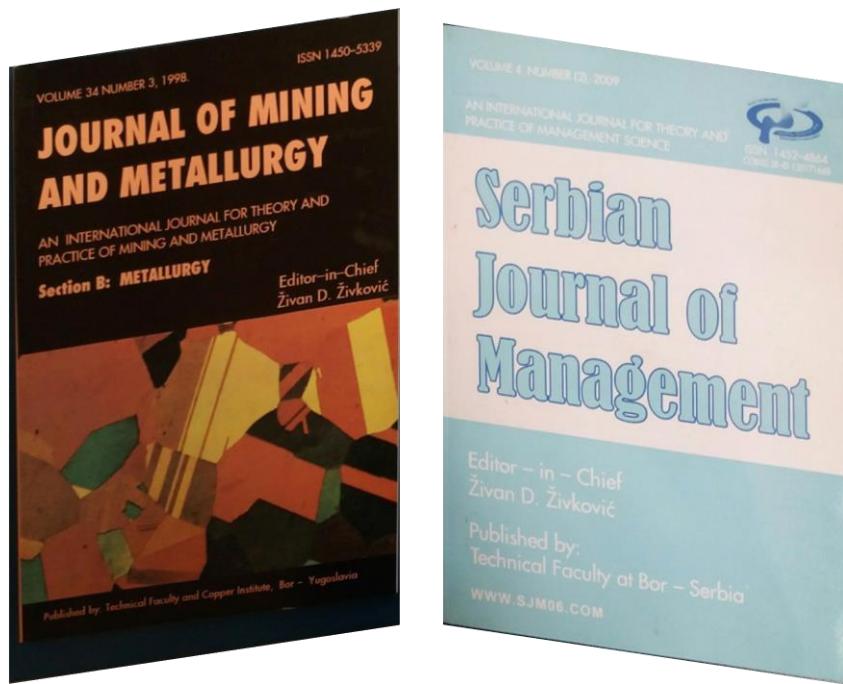
ELITA NAUKE

GOTOVO ZA JUČE – MOTIVATOR

STVARALAC je reč koja u potpunosti ide uz ličnost profesora Živkovića. U njegovoj definiciji da je „Strategijski menadžment istovremeno filozofija, nauka i umetnost i da se ne može naučiti, već se mora doživeti“, on zapravo opisuje samog sebe. Njegov stvaralački opus, između ostalog, čine:

- Kadrovi prepoznatljivi po svojim kompetencijama široj akademskoj zajednici,
- Katedra za Inženjerski menadžment,
- Naučni časopisi međunarodnog renomea,
- Internacionalna konferencija najznačajnija u svojoj oblasti.

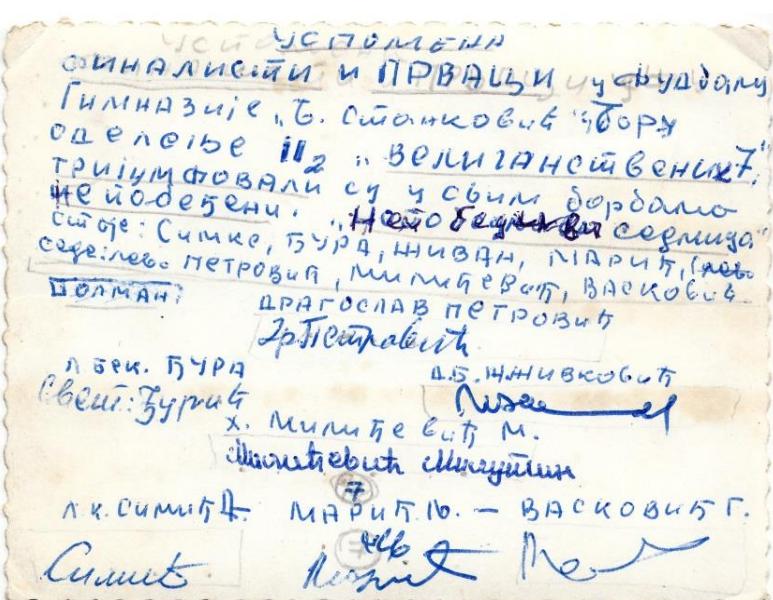
TIM LIDER kao što je Profesor stoji na čelu organizacije, usmerava i razvija umove pojedinaca. Pravi **tim lider** svoje zasluge deli sa timom, a za neispunjene zadatke “verbalno šamara”.

RODITELJ – malo je nadređenih koji su spremni da prihvate odgovornost učestovoanja ne samo o profesionalnom već i u ličnom razvoju svojih saradnika, što Profesora čini našim drugim roditeljem. Kao i svaki roditelj koji želi najbolje svom detetu, ne obavlja posao svojih saradnika, već ih uči da se samostalno izbore sa izazovima sa kojima se suočavaju, po staroj kineskoj poslovici: „Ako ti dam ribu nahraniću te danas, ako te naučim da pecaš, nahraniću te za čitav život“. Pored ljudi koje je izveo na put i koje usmerava, njegova možda i najveća zaostavština jeste Katedra za menadžment koju je stvorio i prema kojoj se ponaša kao prema svom detetu.

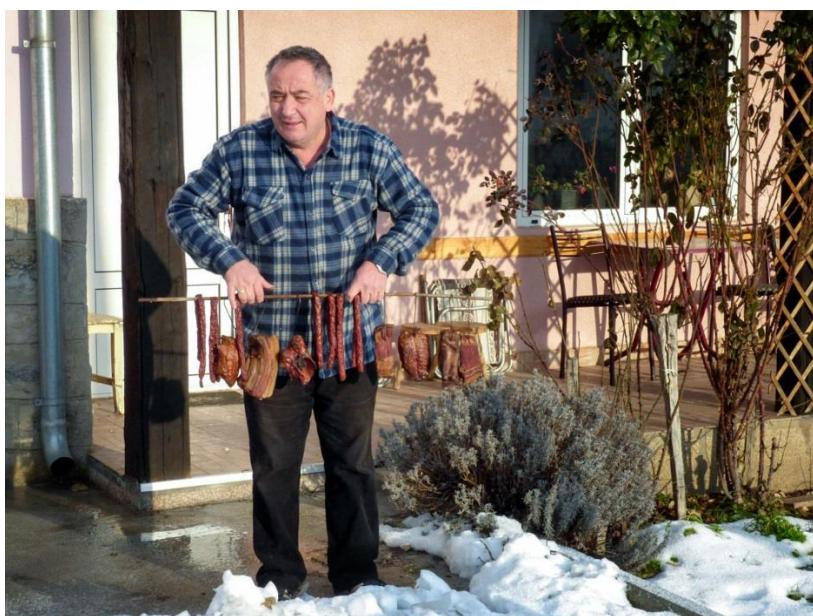

AMBICIOZAN čovek u čijem rečniku reč „nemoguće“ ne postoji, to je Profesor. Ambicioznost koja ga je vodila kroz ceo njegov život datira još iz njegove rane mladosti. Između Santrača i Šigeo Šinga opredelio se za Šinga i tako postao jedan od najprepoznatljivijih naučnika u svojoj oblasti.

TALENTI koji odlikuju Profesorovu ličnost pokazuju njegovu svestranost u mnogim aspektima života. Pored urođenog oratorskog talenta i sposobnosti da drži pažnju na svojim predavanjima i da ostavlja slušaoce bez daha, on poseduje i širok spektar drugih interesovanja.

LITA NAUKE – njom se smatraju najsposobniji i najuticajniji pojedinci čiji je rad prepoznatljiv široj naučnoj javnosti. Profesora Živkovića je naučna javnost prepoznala i diferencirala od ostalih kao elitnog naučnika i akademskog radnika, o čemu između ostalog govore brojna predavanja u zemlji i svetu, kao i pozicija predsednika Veća naučnih oblasti na Univerzitetu u Beogradu.

GOTOVO ZA JUČE – MOTIVATOR

Motivacioni govori profesora Živana Živkovića mogu se objasniti krikilaticom „gotovo za juče“, jer sve zadatke koje zadaje očekuje da budu završeni danas za juče. Ovaj pristup je svakako urodio plodom, što pokazuju sledeći podaci:

- Mentor 13 doktorskih disertacija (samo na našem fakultetu)
- Mentor 18 magistarskih radova (samo na našem fakultetu)
- Mentor 8 master radova (samo na našem fakultetu)
- Mentor više od 100 diplomskih radova
- 161 rad na SCI listi
- 975 citata na dan 15.09.2017. god.

Pojedini primeri ovih motivacionih govora mogu se pronaći u izjavama pojedinih njegovih saradnika, onih koje je on vinuo u svet nauke!

U trenutku sklapanja materijala koji je pristizao od mnogih članova katedre, radni tim u punom sastavu, odabran na tajnom sastanku radne grupe, umalo je bio razotkriven. Profesorov instikt da se nešto radi mimo njegovog znanja i ovom prilikom ga nije prevario već ga je doveo na „mesto zločina“ u kabinet M10 i gde je zatekao *corpus delicti*.

Profesor veli: „*Nešto ste mi vas četvoro sumljivi*“. Međutim ne znajući šta se spremi nastavio je dalje: „*Ne mogu nikakav komentar da dam, slika sve govori*“.

Sklop emocija, zahvalnosti, sećanja i anegdota svih nas nalazi se na narednim stranicama.

*Niko na svetu
nije jači od
čoveka koji zna!*

(Japanska poslovica)

Ivan Mihajlović

Moja prva sećanja na Profesora datiraju još u davne devedesete godine, prošloga veka. Tada, u ta ne tako lepa vremena, biti student Tehničkog fakulteta u Boru, za mene i čitavu generaciju mojih kolega je bilo jedino bekstvo od sumorne svakodnevnice prožete sankcijama, ratovima, inflacijom i siromaštvo. Iako su vremena bila siromašna, mi – tadašnji studenti ovog fakulteta imali smo sreće da budemo u kontaktu sa ljudima koji su bogatstvom svog duha oplemenjivali čak i te najtmurnije dane.

Dolazili smo na predavanja i vežbe i radovali se tome što po čitav dan imamo obaveze na fakultetu, jer smo tu stvorili sebi izvesnu oazu koja nas je zaklanjala od svih nemilih događaja koji su svakodnevno ispunjavali novine, TV prenose, pa čak i priče naših rođaka i prijatelja.

I tada, na drugoj godini studija sam po prvi put upoznao Profesora.

Moram priznati, bilo mi je neobično zašto kada se govori o tom čoveku svi stariji studenti, asistenti i ostali nastavni kadar, jednostavno kažu Profesor. Razmišljaо sam tada, pa na fakultetu trenutno ima na desetine profesora, kako to da za sve njih

obavezno uz titulu kažu ime ili prezime, a samo za Profesora nema potrebe za nekom bližom odrednicom? Dovoljno je reći Profesor i svi znaju da je to upravo on !

Već tokom prvog predavanja iz Termodinamike, koje je mojoj generaciji održao Profesor, sve mi je postalo jasno. Tada sam prvi put u životu video da neko sa toliko elena i entuzijazma priča o pojmovima koji su nama, studentima, u prvi mah delovali veoma apstraktno.

Pri tome, važno je istaći da je većini nas, koji smo te godine došli na predavanja iz Termodinamike, to bio prvi kontakt sa tom oblašću. Naime, najveći broj nas koji smo tada studirali, početkom devedesetih smo završili neke druge oblasti u srednjim školama, u nadi da ćemo nastaviti svoje studije na srodnim fakultetima, ali su okolnosti i mogućnosti bile jače od naših želja. Tako smo se zatekli tu, na našem fakultetu i pred našim Profesorom.

Ipak, shvatio sam tada, ovaj čovek može svakoga, ko želi da uči, da nauči. Takav pristup i način predavanja, kojem smo tada prisustvovali, nikoga nije mogao da ostavi nezainteresovanim ili ravnodušnim. Naime, za svaku lekciju i svaku oblast koju nam je predavao, Profesor je imao neku dodatnu priču ili anegdotu iz svog bogatog profesionalnog iskustva. Upravo kroz te paralelene priče, koje su pratile glavnu temu predavanja, mi smo kapirali i najapstraktnije fenomene te famozne nauke o Termodinamici. Ali nije ni tada, pa ni sada – iz perspektive nakon dvadeset i više godina, tu uopšte važna oblast koju je Profesor predavao. Za nas je to bila prva prilika da vidimo šta je to zapravo nauka i da upoznamo pravog autentičnog naučnika.

Tih nekoliko sati nedeljno, koje smo provodili slušajuću predavanja Profesora, bacali su senku na sva ostala predavanja koja smo do tada čuli, kao i na većinu onih koja ćemo tek slušati. Naime, imali smo novi parametar i standard sa kojim ćemo kasnije porebiti sve ostale predavače. Moram priznati da, ni do današnjeg dana, još nisam naišao na nekoga ko će ovaj granični parametar pomeriti ili prevazići.

Međutim, ima tu još jedan dodatni element, koji smo mi kao studenti tada osećali u odnosu na Profesora. Naime, pored velikog oduševljenja i entuzijazma koji su kod nas budila njegova predavanja, javljalo se kod svih nas još jedno dodatno osećanje.

Bilo je to osećanje straha! E sad, nije to bio strah iz razloga što je Profesor bio strog. Naprotiv, prema svima nama tadašnjim studentima uvek je bio veoma uviđajan i više nego korektan. Dakle, strah nije postojao u nama, zbog njegovog stava, već zbog njegovog znanja. Dobro je poznata činjenica da se ljudi plaše nečega što ne poznaju dovoljno. U svakom razgovoru sa Profesorom, kao posledica njegovog ogromnog i sveobuhvatnog znanja, svima nama ostalima je postajalo jasno i očigledno koliko mi zapravo malo znamo. Ponovo, ne govorim ovde samo o Termodinamici, već i o svim ostalim naučnim i nenaučnim obastima. Jer, tokom njegovih predavanja, mi smo od Profesora mogli čuti objašnjenja iz matematike, hemije, pa čak i filozofije, E sada, zamislite situaciju da pred takvim čovekom – tako širokih naučnih vizura, treba neko od nas da izađe na ispit i odgovara na pitanja. Pretpostavljam da je, u takvoj situaciji, strah bio potuno logično osećanje.

Međutim, kada sam izašao na ispit, shvatio sam da nismo bili u pravu što smo se plašili. Naime, koliko je Profesor bio veliki predavač, toliko je bio i originalan u pristupu tom ispitu iz Termodinamike, koji sam kod njega polagao.

U tom prvom roku, na ispit je izašlo samo nas troje – „najhrabrijih“. Dve najbolje studentkinje iz te generacije i ja. Profesor je ušao na ispit, napisao na tabli jedan termodinamički problem – u vidu jednačine, koju je trebalo urediti i svesti na konačan oblik, i verovali ili ne, ostavio nas same u kabinetu M42. Pitao sam se u sebi zašto nije pozvao asistenta da dežura? Malo potom mi je bilo jasno, on je tačno procenio i ovu situaciju kao i sve kasnije situacije kojih se mogu setiti. Naime, on je pravilo procenio da niko od nas nema nameru da prepisuje a ispravno je predvideo je da jedni drugima nećemo sugerisati rešenje. Zanimljiv je bio i ishod ispita. Niko od nas troje nije položio u tom prvom roku.

U narednim rokovima, izlazio je veći broj studenata, tako da smo polagali po klasičnom pismeni-usmeni principu, i ono što je važno reći je da Profesor nikada nije pitao nešto što nam nije na predavanjima objasnio, za razliku od brojnih njegovih kolega. Naravno, ja u to vreme nisam ni sanjao da ću jednog dana i ja biti predavač, ali je podsvesno taj način rada meni ostavio dominantan uzor.

Predavao je mojoj generaciji potom Profesor i druge predmete: Teoriju pirometalurških procesa i metalurgiju obojenih metala. Svoj originalni stil predavanja, sa puno primera iz prakse, koji nije bio uobičajan u to vreme, profesor je negovao i ovde. Takođe, na svakom njegovom času se jasno videlo da on obožava svoj posao,

i da su nauka i nastava zapravo njegov život. Svakako moram istaći da su ta predavanja i najzaslužnija za to što se u meni u to vreme probudilo interesovanje za nauku, jer je Profesor nas studente podsticao da još tada počnemo da istražujemo i da pripremamo naučne radove za čuvenu Tehnologijadu. Za mene, od tada Tehnički fakultet u Boru postaje jedini hram znanja, kojem sam i danas veran.

E sada, sve to me vraća na početak ove priče, i razrešenje moje tadašnje nedoumice, zašto je jedino Profesor - Profesor, a svi ostali su profesor Taj i Taj. Ukoliko je neko rođen da bi predavao i učio druge, kao što je to naš Profesor, onda nije neobično što ga svi poistovjećuju sa titulom. Jer upravo tu titulu Profesora on je neosporno višestruko zaslужio.

* * *

*

Iako bih ovde mogao još mnogo da napišem o značaju koji su predavanja Profesora imala na tu generaciju studenata, od kojih su sada većina uspešni ljudi i stručnjaci, bez obzira na to da li su nastavili karijeru u nauci ili privredi, ipak drugi deo ove priče, vodi me i u drugi nivo mog odnosa sa profesorom.

Naime, nakon završetka studija, ukazala se prilika da nekolicina nas iz te generacije počnemo sa radom na Tehničkom fakultetu u Boru. Na privremenim periodima od godinu dana, primljeno je nas petoro, sa namerom da dvoje nakon toga ostanu kao asistenti. Naravno, to dvoje bi trebalo da u toku tih godinu dana pokažu najbolje rezultate, da bi baš oni bili odabrani da ostanu i nastave svoj rad na fakultetu.

Prema tome, sada naš odnos sa nivoa Profesor – student, prelazi na nivo Profesor – kolega. U međuvremenu, onaj strah koji sam imao kao student – zasnovan na ogromnom znanju Profesora, u meni je prerastao u strahopštovanje. Ipak, sada je trebalo sarađivati sa Profesorom, a moj nivo znanja je i dalje bio daleko ispod nivoa koji je on posedovao. Plašio sam se kako će se snaći i da nešto ne pogrešim pa da ispadnem smešan. Tri puta sam merio svaku svoju reč u razgovoru sa Profesorom. Sada kada razmišljam o tom vremenu, sigurno je čovek mislio da sam mutav. Međutim, kako je vreme odmicalo, sve sam više upoznaovao Profesora kao kolegu. I sada, slobodno mogu reći, da koliko je on uspešan kao predavač, toliko je značajan i njegov trud da svoje saradnike motiviše da postižu maksimalne rezultate. Naime, njegova privrženost najbližim saradnicima na tom takozvanom „poslednjem spratu“ metalurške zgrade, koja se potom prenosila na katedru pa nakon toga na odsek i na kraju na čitav fakultet, bila je i ostala epohalnih srazmera. U mom slučaju, nije bilo pitanja koje bih postavio Profesoru a da mi on nije u najkraćem roku odgovorio, nije bilo problema koji sam imao a da ga nisam mogao sa njime da podelim, pri čemu je on uvek nesebično pomagao da se svaki problem reši. Nije bilo situacije u kojoj on nije imao dobronamerni savet – koji je prevazilazio kolegijalni i postajao gotovo očinski. Njegova privrženost i podrška, nama njegovim mlađim kolegama, nikada nije imala granice. Sve nas na tom “poslednjem spratu”, Profesor je tretirao kao svoju decu. Slobodno mogu reći da mi to u naučnom i stručnom smislu, sigurno i jesmo. Za svu tu podršku koju nam je Profesor pružao, on nikada ni od koga od nas nije očekivao ništa zauzvrat, osim da savesno radimo svoj posao. Jednostavno je to

osećao kao svoju dužnost i odgovornost. Pitao sam se tada kako je to moguće, da neko toliko pruža ljudima koji ga okružuju a od njih nikada ništa ne traži. Pretpostavljaо sam da je možda odnos njegovih starijih kolega prema njemu bio takav, na početku njegove karijere, da on sada zapravo preko nas vraća svoj dug njima. Takav zaštitnički odnos Prosora prema nama, samim time je u meni razvijao osećaj odgovornosti prema poslu, prema njemu ali i prema onima koji su na naš “poslednji sprat” dolazili posle mene. Naime, nikada mi nije bilo teško da ispunim bilo koji profesionalni zadatak koji mi je profesor zadavao. Trudio sam se da, ako je rok za sutra, da završim danas. Radio sam i učio od Profesora svakoga dana.

Upravo je baš taj odnos koji je Profesor imao prema nama, bio i razlog zašto ni meni – ni ostalim kolegama, u to vreme, on nije morao dva puta da objašnjava šta trebamo da radimo kada nam delegira neki zadatak. Niko od nas, tada nije imao potrebe da postavlja nikakva podpitanja. Profesorovo objašnjenje je uvek bilo egzaktno i dovoljno. Često je to objašnjenje bilo veoma kratko i koncizno ali takvo da ne ostavlja mesta za bilo kakvu dilemu. Ipak, da bi smo ispunili zadatke koje nam Profesor delegira, morali smo da učimo svakog dana, svakog sata i minuta sve više i više novih stvari. A opet, na kraju to je i on činio čitave svoje karijere. Na taj način, nije očekivao od nas, ništa više od onoga što je očekivao od sebe.

Izneću ovde samo jedan meni lično značajan primer. Naime, osim toga što je vrstan predavač i naučnik, što je rezultovalo brojnim publikacijama i citatima njegovih radova u vodećim svetskim časopisima, Profesor je i najzaslužniji za internacionalizaciju i

visoki renome koji je stekao časopis Journal of Mining and Metallurgy, Section B: Metallurgy, čuveni JMM. Zapravo, Profesor je poziciju glavnog urednika ovog časopisa preuzeo davno pre nego što sam ja počeo da radim na fakultetu. On je potom, jedno obično lokalno glasilo koje se u to vreme publikovalo na srpskom jeziku, za kratko vreme izdigao do nivoa internacionalnog naučnog časopisa, koji se publikuje na engleskom jeziku i koji je prepoznat u vodećim svetskim naučnim krugovima iz oblasti metalurgije. Naravno, takav rezultat je bio moguć samo uz Profesorov predan rad i zalaganje kod izbora naučnih radova koji će se tu publikovati i kroz permanentno stvaranje internacionalnih naučnih veza. Svakako, ovakav vid izdavaštva je zahtevao i visok nivo uređenja teksta i pripreme za štampu. Za taj deo posla je zadužen tehnički urednik. Prvi tehnički urednik ovog časopisa, koga ja pamtim iz studentskih dana, bio je kolega Darko, koji je još u to vreme - davnih devedesetih bio poznat kao vrstan "kompjuteraš". Nakon njega, na tu poziciju dolazi Bojan, pošto je Darko otišao na doktorske studije u SAD. Obojica su bili Profesorovi asistenti. Upravo tu negde, pred kraj mojih studija, i kolega Bojan odlazi u US Steel, tadašnji Sartid, na mesto jednog od rukovodioca proizvodnje. Potom, ja počinjem da radim na fakultetu. Nije prošlo ni petnaestak dana, od mog početka rada, Profesor me poziva i kaže: "Trebalo bi da se pripremi tekst za štampu nove sveske JMM-a". Ja mu odgovaram: "ali Profesore, ja ne znam da radim pripremu za štampu". Profesor mi odgovara kratko: "Da ali Darko i Bojan su znali". Delovalo je da je to Profesor reao u šali, ali meni je i to je bilo dovoljno. Naime, tom jednom rečenicom, meni je bilo jasno da se to od mene očekuje. Naravno, u narednih

desetak dana, ja sam proučio svu u to vreme dostupnu literaturu, vezano za softverske alate za pripremu za štampu i svakako, sveska JMM-a je bila spremna za štampu na vreme. Potom smo, pod rukovodstvom profesora, sledeći njegovu viziju i sugestije, taj časopis pozicionirali na sve moguće citatne liste, gde je zauzeo najviše rangove. I onda, kada bi svi očekivali da će Profesor uživati u rezultatima svoga uredničkog rada u JMM-u, on je još jednom uradio nesebičnu i najmanje očekivanu stvar, prepustio je uređivanje časopisa drugima. Što se mene tiče, zahvaljujući zadatku koji sam od njega dobio, ja sam naučio još jednu veština – uređivanje teksta i kompjutersku grafiku, koji mi i danas neizmerno znači.

Ovo je naravno samo jedan u moru sličnih primera kojima je Profesor nama mlađima delegirao zadatke. Ali sada ponovo mogu da se vratim na početak ovog dela priče. Naime, sada se vraćam na činjenicu da je nas petoro primljeno na godinu dana, probnog rada a trebalo je da nakon toga na fakultetu ostane dvoje. Od tih petoro, jedan se kolega uplašio konkurencije i odustao u startu a ostalo je nas četvoro. Nas dvojica smo raspoređeni na “poslednji sprat” kod Profesora a ostali su raspoređeni na neke druge spratove. Ako uzmemo u obzir ono što sam napisao o zaštitničkom stavu Profesora, ali i o rezultatima koje smo nas dvojica počeli da ostvarujemo za tih godinu dana, pod pokroviteljstvom Profesora, suvišno je i reći ko je na kraju ostao na fakultetu a ko nije.

Prema tome, Profesor je od svakog od nas, njegovih najbližih saradnika očekivao maksimum, kao što i on maksimum pruža u svom odnosu prema poslu. E sada, često sam se pitao da li ću

moći da izdržim taj tempo. Svaki novi dan je bio novi izazov. Činilo mi se u određenim trenucima da što više radim, Profesor mi daje sve više i više zadataka. Tada to nisam shvatao, ali sada znam, svaki taj novi zadatak je bio novo znanje koje sam sticao, a koje će mi trebati u godinama koje dolaze. Tim zadacima, koje mi je profesor delegirao, savetima kojima mi je pomagao u izvršenju, "teranjem" na rad kojim me je motivisao, Profesor je od mene stvorio ovo što sam danas. Od jednog prosečnog studenta, postao sam naučnik. Naravno, za sve te rezultate, koje sam u međuvremenu postizao, osećam da koliko su moji, toliko su i Profesorovi.

Posle tih godinu dana rada sa Profesorom, osećanje strahopoštovanja, koje sam pomenuo na početku ovog dela priče, preraslo je u poštovanje. Neizmerno poštovanje i zahvalnost koju ču uvek osećati.

* * *

*

I ovde bih mogao još mnogo toga da kažem o odnosu koji sam imao i imam sa Profesorom, na relaciji Profesor – kolega, ali ču umesto toga u daljem tekstu, istaći mnogo važniju osobinu vođstva našeg Profesora. Njegovu Viziju.

Naime, priču o viziji počeću jednom neverovatnom osobinom Profesora da predvidi događaje, ne nekoliko dana ili meseci, već desetine godina unapred! Još od prvog dana mog angažmana na Fakultetu, profesor mi je savetovao da sve rezultate istraživanja, do kojih dođem kod izrade magistarskog rada ili doktorata, pripremam u takvom obliku da ih publikujem u internacionalnim časopisima sa impakt faktorom. Naravno, uz njegove savete i veliku pomoć ja sam to i činio. Ta situacija nije bila takva samo u mom slučaju, naime sve starije kolege sa našeg „poslednjeg sprata“ su već imale na desetine internacionalnih publikacija, naravno motivisani i pod pokroviteljstvom Profesora. Pitao sam se u to vreme zašto je to toliko važno? Ako je za doktorat dovoljna jedna publikacija, zašto mi moramo da ih imamo tako puno? Mislio sam, druge kolege na drugim odsecima istog Fakulteta postaju čak i redovni profesori bez i jedne publikacije ove vrste! Zašto nas Profesor uporno „teri“ da pišemo? Međutim, prošle su godine i godine, da bi pre par godina postalo pravilo da se kao jedino merilo kvaliteta naučnog rada istraživača, uzima upravo ukupni broj publikacija i citata u internacionalnim časopisima sa impakt faktorom. Brojni fakulteti u Srbiji su došli u situaciju da ne mogu da akredituju svoje studijske programe, posebno na doktorskom nivou, zato što njihovi profesori nemaju dovoljno publikacija. Mi smo sva ta nova pravila spremno dočekali zato što smo, za razliku od svih tih ostalih kolega, jedino mi imali jednu komparativnu prednost. Mi smo imali Profesora koji je to predvideo mnogo godina ranije.

Svoju viziju i dalekosešnost razmišljanja, Profesor je još jednom dokazao na delu, pokretanjem Odseka za inženjerski menadžment na Tehničkom fakultetu u Boru. Početkom 2000-te

godine na Tehničkom fakultetu u Boru, postojala su samo dva odseka, Metalurški i Rudarski. Imajući u vidu pad interesovanja studenata za ovim usmerenjima, kao i ponovnim anticipiranjem budućih događaja prema kojima će se fakulteti i studijski programi finansirati isključivo prema broju studenata, Profesor predlaže formiranje novog odseka, Odseka za menadžment. Koliko je Profesor sa ovim predlogom bio u pravu dokazuje činjenica da je od svog formiranja, pa do danas ovaj odsek neprestano rastao, te je ubrzo postao studijski program sa najvećim brojem studenata i zaposlenih na našem Fakultetu. Tako da sada Profesorov tim nije više samo na „poslednjem spratu“, sada nas ima svuda u svim delovima fakulteta, ali i dalje njegova privrženost svim saradnicima i zajedničkoj ideji i viziji, ostaje nepromenjena. Zbog toga, svi uspesi ovog odseka koji su usledili, u nejčećoj meri su zasluga Profesora. Po formiranju odseka, Profesor vrši kampanju za upis budućih studenata u gotovo svakoj srednjoj školi, istočne, centralne i južne Srbije. Privlačenjem studenata i redovnim upisom novih generacija, Profesor spašava Tehnički fakultet u Boru sudbine koja bi ga sigurno zadesila da je ostao na samo dva tradicionalna usmerenja. Koliko je stil rada, vizija i liderstvo Profesora bilo presudno u ovim događanjima, svedoči činjenica da je u isto vreme na Fakultetu pokrenut i odsek za elektromашinstvo, kao i odsek za industrijsku informatiku. Ni jedan od ova dva odseka nije opstao, dok je Odsek za menadžment i dalje tu i najveći je odsek našeg fakulteta. Razlog za to je ponovo u činjenici da ova preostala dva odseka nisu na čelu svog timu imali Profesora. Pažljivom selekcijom kadrova, pokretanjem Internacionalne Majske Konferencije o Strategijskom Menadžmentu i časopisa

Serbian Journal of Management, Profesor trasira put i razvija Odsek za menadžment kao prepoznatljivu instituciju sa međunarodnom naučnom reputacijom.

* * *

*

I evo sada, u poslednjem delu ove priče, dolazim opet do osećanja koja su se u meni razvijala tokom saradnje sa Profesorom, zavisno od perioda te saradnje. Kako bih definisao trenutno osećanje, moram istaći da ovu priču pišem sa jednim neposrednim povodom. Naime, pišem svega nekoliko dana pred odlazak u penziju našeg Profesora, te moram reći da se sva napred navedena osećanja ponovo vraćaju na početak i time formiraju jedan neverovatni krug. I nakon toliko vremena, ponovo - kao na početku, osećam zabrinutost. Ali, to sada nije zabrinutost ili strah studenta pred Profesorom koji rasapolaže neverovatnim fondom znanja. Moja se zabrinutost sada zasniva na sasvim drugačijim okolnostima.

Da bi to bilo jasnije, moram reći i sledeće. Kada sam upoznao Profesora, on je bio šef Odseka za Ekstraktivnu metalurgiju. U to vreme to je bio najprosperitetniji i najplodniji odsek Tehničkog fakulteta u Boru. Potom, Profesor je bio glavni urednik časopisa *Journal of Mining and Metallurgy: Section B – Metallurgy*. U to vreme to je postao vrhunski internacionalni časopis iz oblasti metalurgije. Potom, Profesor, formira Odsek za menadžment. U

periodu njegovog rukovođenja, ovo postaje najveći i najprogresivniji odsek našeg fakulteta. Profesor inicira pokretanje Internacionalne Majske Konferencije o Strategisjkom Menadžmentu. Za kratko vreme ovo postaje internacionalno prepoznat skup sa najvećim brojem radova, u poređenju sa svim ostalim skupovima iz ove oblasti u našoj zemlji. Potom, Profesor inicira početak publikacije časopisa Serbian Journal of Management. Za manje od deset godina, ovaj časopis postaje vrhunski u našoj zemlji iz svoje oblasti i biva prihvaćen u nekim od vodećih internacionalnih citatnih baza. Prema tome, sve čime se Profesor bavio i bavi u svojoj karijeri, postajalo je vrhunsko i najbolje. Tu dolazim do razloga za zabrinutost o kojem sada govorim, na kraju ove priče. Naime, sada se plašim toga da li ćemo mi, kojima Profesor poverava sve to što je stvorio, biti u stanju da se o tim njegovima kreacijama staramo na način dostojan njegovog truda?

Jedenom prilikom kada sam sa Profesorom razgovarao na temu časopisa Journal of Mining and Metallurgy, upitao sam ga zašto mu je toliko važno publikovanje tog časopisa kada tu ima tako puno posla a nikada od toga nije bilo finansijske koristi? Profesor mi je tada rekao sledeće: „Ja sam taj časopis nasledio, od nekih drugih ljudi koji su ga uređivali pre mene i publikovali kao domaće glasilo, želeo sam da ga održim i unapredim i da ga kao takvog ostavim onima koji će ga uređivati posle mene“. E sada, na kraju se ja pitam, da li ćemo mi biti u stanju da to što nam Profesor ostavlja, održimo? I u kakvom stanju ćemo sva ta njegova dela mi preneti onima koji će doći posle nas?

Naravno, ovo je možda kraj ove priče, ali nije kraj saradnje sa Profesorom. Nadam se da će naš Profesor biti tu sa nama na „poslednjem spratu“ još dugi niz godina, te da će nas i dalje „terati“ da radimo iznad granica svojih mogućnosti. A nama, njegovim učenicima, ostaje samo to da se držimo zajedno i da održimo sve ono što je Profesor stvarao.

Ivan Jovanović

Postoje ljudi koji se tokom svog radnog veka trude da ostave nešto vredno i veliko iza sebe, predano i naporno rade, a sa kolegama uspevaju da izgrade odnos pun poštovanja i divljenja.

Takav je naš dragi profesor, dr Živan Živković.

Sa ponosom ističe da je rođen 02. 08. 1949. god. u selu Leskovac kraj Zaječara, u Republici Srbiji i da je lav u horoskopu. Redovni je profesor i šef katedre za Inženjerski menadžment na Tehničkom fakultetu u Boru, Univerziteta u Beogradu. Profesor Živković je osnivač ovog odseka, prvi i do sada jedini šef katedre; školske 2002/2003. počeo je sa radom najmlađi odsek na fakultetu - Odsek za industrijski menadžment, danas Inženjerski menadžment.

Zahvaljujući njegovom zalaganju, upornosti i znanju, u prvoj akreditaciji koja je sprovedena u Srbiji 2008. god, ovaj studijski

program je akreditovan na sva tri nivoa studija, i to: osnovne akademske studije, diplomske akademske studije-master studije i doktorske akademske studije. Njegovom zaslugom, do danas je ovaj studijski program tri puta akreditovan, uvek u prvom krugu, bez ikakvih problema i sa puno pohvala.

Iako najmlađi studijski program na fakultetu, studijski program Inženjerski menadžment, od svog osnivanja do danas privlači pažnju velikog broja učenika u Srbiji. Od osnivanja, opet njegovom zaslugom, studijski program Inženjerskog menadžmenta je, osim u Boru, na matičnom fakultetu, mogao da se pohađa i u formiranim odeljenjima u Pirotu, Leskovcu, Jagodini i Kladovu.

Na ovom studijskom programu je studiralo i studira preko tri hiljade studenata na osnovnim akademskim studijama, preko stotinu studenata na magistarskim studijama, preko tri stotine studenata na master studijama i oko trideset studenata na doktorskim studijama. Do sada je na ovom studijskom programu diplomiralo: na osnovnim akademskim studijama preko hiljadu studenata, na magistarskim studijama- preko pedeset, na master studijama- preko stotinu, a na doktorskim studijama odbranjeno je više desetina doktorskih disertacija.

Tokom svog predanog rada pokrenuo je i rad dve međunarodne naučne konferencije, kao i dva istaknuta naučna časopisa.

Sa ponosom je isticao da je formiranje studijskog programa Inženjerski menadžment, zapravo, njegov najbolji životni projekat, i da se prema njemu odnosi kao prema svom detetu.

Studijski program je doveo do prepoznatljivosti ne samo u domaćim, već i u svetskim obrazovnim i naučnim okvirima.

Predavanja profesora dr Živana izuzetno su sadržajna, zanimljiva i razumljiva, a amfiteatar i učionice u kojima predaje uvek su pune radoznalih studenata. Tokom njegovih predavanja često se može čuti smeh zadovoljnih studenata, on je čovek koji ima šta da kaže i od koga se može mnogo naučiti.

Prema kolegama, takođe, ima sjajan odnos, ume da sasluša, pun je životnog i radnog iskustva. Na najbolji mogući način, svojim savetima i delima, pomaže da uspešno rešimo kako lične, tako i probleme na poslu. Voli šalu i na šaljiv način nam govori šta moramo raditi kako bi dosegli zacrtane ciljeve. Ponekad ume da bude oštar i grub, ali se na kraju ispostavi da je u pravu i da to radi za naše dobro.

Prema meni je imao i dalje ima izuzetno korektan kolegijalni odnos, uvek je tu kada mi je bila potrebna pomoć. Ophodi se kao otac prema svom sinu, zna da ohrabri i podstakne, pohvali i uteši, ali i da izgrdi i pokudi. Tokom školovanja, bio mi je mentor na magistarskim i doktorskim studijama. Bio sam prvi magistrant i doktorant pod njegovim mentorstvom i prvi na katedri odbranio doktorsku disertaciju i stekao nova, za mene uzbudjujuća znanja. Saradnja sa njim mi je donela poslovnu afirmaciju i veliko lično samopouzdanje. Rado se sećamo naših zajedničkih druženja i van fakulteta - večera u kafanama, izleta, proslava, ...

Profesor Živan ume da realno sagleda događaje i uvek ima prave informacije. Vrlo često donosi veoma hrabre odluke, ne boji se neuspeha, odlučan je čak i kada doneše pogrešnu odluku. On je kreativan, maštovit, strpljiv, prilagodljiv, izdržljiv i snalažljiv. Odličan je organizator posla, ističe se po svojim veštinama, sposobnostima i karakteristikama. Jednostavno, on je pravi lider. Veseli je prirode, zabavan, pun anegdota i događaja koje rado priča u društvu. Ume da priča viceve i često improvizuje kako bi štos „upalio“ kod slušaoca. Voli dobru hranu i kvalitetno vino. Uvek ističe kako se najbolje jede u pirotskim kafanama, i da Piroćanci imaju najbolji roštilj, naročito kod kolega u Leskovcu, u gradu koji važi za „grad roštilja“.

Kolege sa drugih studijskih programa ga često ne shvataju i zavide mu na uspehu, bez nekog preteranog razloga. Poznato je da se kod nas uspeh ne prašta i „da je najteže biti pop u svom selu“, tako da utehu i zadovoljstvo nalazi u nama, mlađim kolegama i studentima, koji sprovodimo u delo njegove zamisli.

Na poslovnom planu njemu dugujem najviše, izgradili smo viši nivo saradnje nego što je odnos između profesora i studenta, i odnos dvojice kolega. Izuzetno sam srećan i zadovoljan što mi se pružila prilika da ga upoznam i radim sa ovakvom „veličinom od čoveka“. Radeći i družeći se sa njim, postao sam i postajem bolji čovek. Neizmerno se radujem, jer mislim da sam stekao prijatelja za celi život.

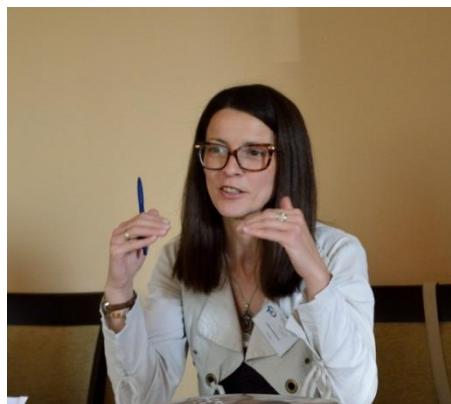
Dragi profesore, znamo da ništa nije nemoguće, ako na tome posvećeno i kvalitetno radimo, i damo najbolje od sebe. A vi ste dali najbolje od sebe nama i ovom fakultetu, i na tome smo Vam mi, Vaše kolege, kao i studenti, beskrajno zahvalni. U duhu onoga što ste često voleli da nam kažete "Sutra je prvi dan ostatka vaših života. Razmislite kako će te da ga potrošite." provedite i Vi najlepse dane Vašeg života u penziji, uradite sve ono za šta niste imali vremena, a želeli ste, ispunite Vaš život srećom i radošću.

Srećan Vam odlazak u penziju, provedite kreativno buduće dane, kao što ste to radili i do sada! Uz osmeh i šalu, prelistajte nekad stari album i setite se vernih prijatelja uz koje ste proveli ceo radni vek. Mi ćemo Vas se uvek rado prisećati, i vi pamtite samo lepe trenutke! Neka Vam penzionerski dani budu ispunjeni radošću, putovanjima i uživanjima!

Vaš kolega i prijatelj,

Dr Ivan Jovanović, vanredni profesor

Isidora Milošević

Imam izuzetnu čast i priliku da iznesem na beli papir i pustim u javnost jednu istinitu priču o jednoj izuzetnoj ličnosti koja je usmerila moj život u pravom smeru na njemu jedino znan i svojstven način što je priznajem – činilo mi se, u početku htelo da me ubije načisto, a ono desilo se da sam ostala živa i ne samo živa nego sam postala jača, svesnija, sposobnija, ispunjenija (mogu do sutra da nabrajam) osoba, a sve to zahvaljujući mom mentoru Profesoru Živanu Živkoviću.

Kada je reč o delima koja govore o Ličnosti jednog gurua tehničkih nauka, autorka ovog teksta, tj. moja malenkost Isidora Milošević, pokušaće da pruži jasnu sliku i nadasve drugačije uvide, zahvaljujući interdisciplinarnom pristupu - spoju psihologije, dubokog duhovnog nadahnuća i tehničke kulture.

Ono čemu treba težiti je jednostavnost pisanja o Ličnosti, što je veoma teško a što inače mogu samo najveći majstori složenih dela, kao što je profesor Živković. Pokušaću da se prilikom pisanja fokusiram na dominantne karakterne osobine profesora

Živkovića, u sagledavanju mog viđenja njega, ono što njega odlikuje i diferencira od ostalih u mom životu.

Ljubav i sebičnost su dijametralno suprote osobine koje govore o njemu, i to Ljubav koja podrazumeva dinamički odnos davanja i primanja, što je kod Profesora i te kako izraženo kroz nesebično davanje sebe radi tuđeg uspeha, kao i sebičnost - koja takođe odražava licnost Profesorovu kroz davanje radi zadovoljenja svog sopstvenog ega.

Moram priznati da sam srećna što sam bila u opsegu njegove ljubavi ili sebičnosti, više i ne znam šta je u pitanju, koji god motiv da je bio, bitno je da sam bila tu i da sam deset godina upoznavala njegov karakter, osobine, stavove, mišljenja, a i podnosila oštре kritike tog velikana. Vrlo često su moji izlasci iz njegove kancelarije bili suzni (za koje naravno nikada nije znao), ali je to taj čuveni motivator koji je iz mene izvlačio »ja to mogu, videćeš! Svaki put kad me je kritikovao, brk mu se smejavao, ali nisam mogla da ostanem ravnodušna tim gnevnim motivatorskim rečima, iako sam znala da on to čini ne namerno, već sa namerom. Da toga nije bilo i da takvog profesora u mom životu nije bilo, ne bih znala koliko mogu, ali isto tako koliko ne mogu, što je uvek ostavljalo dozu nedostižnosti njegovim visokim kriterijumima.

Posle kratkog opisa tako složene ličnosti, zahvalnost koju dugujem njemu je prevelika. Stvoriti od prosečnog nadprosečno - to mogu samo veliki majstori, od neznalice znalca - to mogu samo veliki učitelji, ali od laika naučnika to mogu samo gurui u nauci, kakav je profesor Živković.

Moj život posle završenih osnovnih studija kretao se kao život svakog prosečnog studenta u potrazi za poslom. Na Profesorov poziv na razgovor i dobijanja informacije da sam zapošljena na mesto saradnika u nastavi počinje prava turbulencija u mom do tada spokojnom i ušuškanom životu! Zapravo počinje ubrzani rad na mojoj intelektualnoj sferi mozga. Sobzirom da je ovaj deo mozga „mlađi“ od emotivne strane uma, što Profesor to dobro zna, njegov stil motivacije za rad, koji počinjem da upoznajem 2007. godine, ogleda se kroz dodatne izvore inspiracije (prosleđene kroz emociju) »ako nećeš, ima ko hoće« ili »niko nije nezamenjiv«. Svaki put su me plaštile a istovremeno pokretale te njegove inspirativno – konstruktivne, a po moju psihu destruktivne reči!

Te emocije koje sam vezivala kao “destrukciju” (kasnije shvatih, zapravo da je to bio način na koji profesor Živković motiviše) izazvale su u meni žestinu i podigle su me na prvi stepen gotovosti, probudivši sva moja čula kao u neke šumske zveri, i tada sam shvatila da je zapravo čovek najveća životinja , shvatila da sam ubaćena u borbu sa samom sobom i rešila da se borim i pobedim...pobedim SAMU SEBE!

Emocije pa makar i inspirativno destruktivne (kako sam ih tada shvatala), izvor su kojim Profesor motiviše. Takav motiv pokreće na aktivnost. U ovom slučaju na učenje i rad. Koliko ste spremni da daleko pogurate sebe u takvom radu, zavisi od motiva koji imate. Motiv stimuliše emocije, i ovi faktori su presudno „gorivo“ do uspeha!... pa zar nije dovoljan motiv profesor Živan sa svakodnevnim izjavama „*ako ne radiš od 12 do 15 sati dnevno, nema šta da tražiš ovde*“.

Mojim pisanjem master rada pod Profesorovim mentorstvom završava se moja samostalnost u radu i umišljeni kreativizam u pisanju. Sa gotovo završenim radom otišla sam u Profesorovu kancelariju da mu predam isti... primio je ris odštampanog papira, nasmejao se i rekao: „*nije ovo tako loše*“, bacio ga u kantu pored sebe i završio...” *a sada čemo iz početka*”!

Komentari i reakcije nisu uvek onakve kakve očekujemo od Profesora. Na moju bojazan od njegove reakcije prilikom saopštenja da se udajem i da se selim u drugi grad, digao je pogled sa kompjutera, pogledao me i rekao: “*dobro si se setila, uhvatila si zadnji voz*”, zatim se vratio svom poslu i harmonično tapkao u svoju tastaturu!

Moj odlazak na odmor u toku pisanja doktorata usledio je propratnim pismom sa vrlo jezivim i zastrašujućim sadržajem. Videvši pun tekst u dobijenom mejlu, odštampala sam ga i otišla na dežurstvo na ispitu. Čitajući dobijeni majl sa papira, počeh da tonem i da se preznojavam nad tekstrom koji počinje sledećim rečima:

„Isidora, ne znam koja je tvoja trenutna preokupacija.“ ...U daljem tekstu: „Ne znam da li je edukacija iz luženja i kinetike imala nekog efekta ili je to bilo izgubljeno vreme, izgleda mi da jeste!...Trebalo bi da se do nekog vremena, kada ti proceniš da treba (što mi nije ličilo u tom trenutku da imam prostora za razmišljanje) opredeliš šta ćeš da radiš, kojom ćeš problematikom da se baviš i da napraviš prepoznatljiv imidž, ili ćeš da tražiš da se neko drugi bavi tvojim problemima i da loviš referencu po referencu, pa gde stigneš i kako i kada uspeš da nešto skarabudžiš, prikažeš i objaviš....U ovoj varijanti ne možeš

da računaš na saradnju sa mnom... (izvorni tekst ovog mejla biće stavljen u prilogu).“

Nakon završenog ispita, brzinom svetlosti sam se u deset koraka našla na trećem spratu metalurške zgrade i sa vrata upitala Profesora... šta je ovo profesore (pokazujući na papir sa mailom)... naravno, zastrašujuće ozbiljan, ali i kraičkom nasmejanog brka kaže: „*ništa bitno, imao sam samo inspiraciju*“...hm. Naravno, taj papir sa sadržinom maila je pomno čuvan u mom domu, koji me je s vremena na vreme stimulisao da idem napred. Toliko o motivatorskoj moći!!!

Profesorova diviza koja glasi »Ko nije samnom protiv mene je« dugo je bila izvor mog zameranja Profesoru, s obzirom na sopstveno poznavanje Svetog pisma i jevanđelskih reči koje glase „Ko nije protiv nas, za nas je“! Međutim, prva SWOT analiza rađena na fakultetu u čijoj sam izradi bila jedan od članova, upoznala me je sa klimom radnog okruženja i uverila me u te njegove reči, a istovremeno opravdala njegovo ustrojstvo da se bori sa sujetnim svetom i neznanjem okruženja. Ah, ta Profesorova SWOT analiza i meni je otvorila životne oči...

Ne smem da zaboravim da kažem da na svaki moj (kao i na svačiji) prohtev, tražnju i potrebu, Profesor odgovora sa puno razumevanja, što me naučilo čak i roditeljstvu. Za Profesora se vezuju mnoge poučne, ali i zanimljive priče. Savete koje sam dobijala od Profesora uvek su bili puni životnog iskustva sa primesama vrhuskog uspeha. Naši odlasci na promociju fakulteta bili su puni zanimljivosti. Njegova promotivna kampanja uvek je bila propraćena anegdotama, vicevima i šalama, što je učenicima srednjih škola ostavljalo dubok utisak, kao i svima nama koji smo

te priče do tog momenta čuli već mnogo, mnogo puta, ali svaki put kao prvi put, jer ih je uvek pričao sa puno entuzijazma i velikim nadahnućem.

Priča o magičnom broju sedam postala je zaštitni znak Profesora, gde on kroz sedam svetskih čuda, sedam smrtnih grehova, sedam vrlina, broj slova i likova u Bibliji deljivih sa sedam... opisuje, kako strateg nije običan smrtnik, već sposoban za sproveđenje sopstvene vizije, o čemu govori i njegov uspeh u osnovanju sedme škole strategijskog menadžmenta- Matematičke škole strategijskog menadžmenta.

Velike ličnosti nam često deluju kao kakvi nadljudi, zbog svoje genijalnosti, predanosti radu, idejama i talentima, kakav je zapravo Profesor. Nije bilo lako slediti ga, ispunjavati njegove zahteve, pa i njegovo odbacivanje, ali to me je nateralo da radim iznad svojih granica i svojih mogućnosti. S obzirom da me je izreka „moćni ljudi su kao vatrica, ako im se previše približiš- izgorećeš, ako se udaljiš- ohladićeš se“, uvek asocirala na Profesora i shodno tome vodila ka pravilima ponašanja i ophođenja prema njemu.

Zahvalnost koju mu dugujem i poštovanje su najmanje što mogu da mu ukažem ovim tekstrom nakon petnaest godina poznavanja i deset godina bliske saradnje sa njim. Njegov odlazak u penziju, za sve nas neće biti njegov stvarni odlazak iz naših života! Verujem i znam da je taj odlazak u penziju samo još jedan nivo i stepenik koji on mora da prođe da bi postavio još više granice do vrhunskog uspeha, kojem je težio, kojem teži i kojem će težiti.

I na kraju ovog teksta, želim da Vam se obratim Profesore:

Nisam uspela da ispunim svoju težnju o jednostavnosti pisanja o Vama, iz razloga kao što rekoh, kompleksna ste ličnost. Ali ipak ovim putem želim da Vam se zahvalim Profesore, jer ste mi upravo Vi bili izvor motivacije i pokretač u mom obrazovanju i akademskoj karijeri.

Đorđe Nikolić

Prosto mi je nemoguće shvatiti da je došlo do momenta za pisanje ovog teksta, jer će Profesor „DE FACTO“ pre svega zauvek biti neizostavan deo naših života.

Šta reći, odakle početi? Ponovo sam u svojoj glavi prošao sve trenutke u poslednjih 10 godina koliko skoro ima da poznajem profesora Živana. Trebalo mi je vremena da shvatim koliko je sve to brzo prošlo i šta se sve odigralo i koliko se samo životnih situacija onih dobrih ali i loših izdogađalo za tako, u mojoj glavi, relativno kratko vreme.

Još uvek se sećam našeg prvog susreta u njegovoj kancelariji, gde je sedeo vidno neoporavljen od višenedeljnog lečenja. Međutim, na njemu upečatljiv način kada nešto veliko ima da kaže on je skinuo svoje naočare i napravio stav, koji uvek izaziva strahopštovanje, pritom izgovorivši reči čijih se postulata i dan danas držim, nadam se pouzdano: „Kada imamo neki problem ovde se oko svega dogovaramo i rešavamo, a onda idemo napolje i zajedno ... svima!!!“

Trudio sam se svih ovih godina da ostvarim jedan od svojih životnih ciljeva, i danas ako posle svega moram da napravim neki životni presek kao ostvaren porodični čovek, mogu slobodno da kažem da uživam i volim ono što radim. Štaviše, kada pogledam iza sebe vidim da sam nešto postigao, ali i realno shvatam da je u svim mojim dosadašnjim uspesima neizostavan imenitelj uvek bio Profesor. Od njega sam puno učio i bio zaštićen bezbroj puta, iskreno što niko u mom životu nije toliko činio. Profesor se uvek zalađao za mene sa ogromnom pažnjom i podrškom, koju sam nesebično dobijao. Naravno, bilo je i trenutaka kada je Profesor kritikovao moju "sporost" i kako on u šali voli da kaže „ograničenost mašinca“, ali sve je to znam bilo u cilju učenja životnih lekcija, procesa sazrevanja, koje se na kraju završi sa njegovim „Nisi mnogo loš, biće od tebe nešto!“

Profesor je u mom radu, a ja bih pre istakao u životu, bio više od mentora. Pa i sami moji bližnji, kada bih u pojednim situacijama ostajao duže na poslu, kao na primer te 2008. godine kada smo zajedno danonoćno radili prvu akreditaciju fakulteta, pričali: „Taj tvoj tata Živan nema milosti, pa te toliko ganja da radiš sa njim!“. Istina je, u mnogim situacijama kada sam donosio ključne životne odluke Profesor mi je bio drugi otac, koji me je iskreno savetovao i pomagao, na čemu sam mu neizmerno zahvalan.

Ono što sam posebno naučio i shvatio od Profesora, a čega se i on sam neretko dotakne u svojim pričama, je sa kojim pijetetom on spominjene svoje profesore, jer po mom mišljenju on uvek oseća potrebu da ih sa dužnim poštovanjem pomene zbog pomoći i saveta, koje su oni njemu pružali kada je on počinjao. Međutim, mislim da Profesorova veličina još više leži u činjenici

da se on uvek vodi premisom da ne bi trebalo vraćati samo onome ko ti je dao, nego i onom ko dolazi. I zaista, mislim da je sve nas, koje je Profesor okupio oko ideje zvane Odsek za Inženjerski mendžment, „zasejao“ na jedno zajedničko zdravo tlo, gde se vođeni njegovim savetima mi svakodnevno razvijamo, poštujući pritom izreku koju on voli da često spomene „Jedan po jedan prut iz snopa može se lako slomiti, ali ako ih skupiš zajedno, onda ih je teško uništiti“.

Svima je dobro poznato ime profesora Živana Živkovića i kakav je on nemerljiv trag kao vrstan stručnjak, profesor i pedagog ostavio ne samo u istoriji fakulteta u Boru, već i dalje od „četvrtog kilometra“, kako on ima običaj da kaže. Međutim, ono u šta sam se za sve ovo vreme posebno uverio jeste da je on izuzetan umetnik za rešavanje problema i donošenje pravih odluka, on je prosto čovek koji nepogrešivo predviđa buduće okolnosti. Pri čemu, poput istočnjačkih boraca, čijoj se uzgred kulturi i filozofiji života uvek divi, ne preza da udari ni na najljuće protivnike i da sa njima argumentovano odmeri veličinu. Nešto mislim, ne dao ti bog da sa njegovog visokog brda on mora da upotrebi svoje moćno oružje na tebe, to bi odmah značilo da ti se loše piše.

Iako sam bio svedok mnogih njegovih mudrih izjava i preporuka po pitanju života i još nekih drugih sitnica, ne mogu ih ovde navesti. Samo ću u njegovom stilu reći da nikada sa profesorom nisam putovao autom i da smo uvek u našim razgovorima isključivo pričali samo o nauci i pisanju radova, možda ponekad o spravljenju vina i rakije, i ni o čemu drugom.

Mada mnogi stiču utisak da se Profesor mnogo promenio (omekšao) u poslednje vreme, i da uživa u nekim drugim stvarima, kao na primer da otače svoja izvanredna vina, ja se sa tim ne bih složio. Istina je da svakoga jutra zatičem Profesora kako marljivo radi za svojim radnim stolom, što mene iznova i iznova tera na preispitivanje „A šta to meni fali?“. A i njegove pošalice, da je vreme da krene, jer sam ja, kako on kaže, previše čuo i da to može da mi naškodi, mislim da ne stoje, jer: *Dragi moj i cenjeni profesore naše vreme i uspesi tek dolaze i mnogo toga moramo još da uradimo svi mi zajedno sa Vama, a ja samo za kraj mogu da Vam obećam da čete Vi tako puni optimizma i elana još dugo biti svima nama u planovima pod tačkom 1.a.*

Nenad Milijić

Otkud ja na fakultetu, angažovan kao saradnik, kasnije asistent i trenutno docent? Pre odgovora na ovo pitanje moram da istaknem da nikada u životu nisam ni sanjao o univerzitetskoj karijeri, a kamoli planirao tako nešto. Naime, cilj mi je bio da završim fakultet, pronađen kakav takav pristojan posao i "guram" dalje kroz život. Zaposlio sam se na odeđeno vreme, na godinu dana kao profesor informatike i računarstva u Gimnaziji u Jagodini, školi koju sam nekada pohađao i završio. Tada sam se prvi put vratio tamo gde sam nekada bio, ali ne u istoj, već u novoj ulozi, u novoj životnoj epizodi. Nažalost, sve na određeno vreme, da zamenim trudnicu, kao pokojni Ljubiša Samardžić u jednom svom filmu.

Sećam se, bio je lep oktobarski dan pre desetak godina. Upravo sam se bio vratio sa posla kada mi zazvonio mobilni telefon. Na displeju ime osobe koja zove, prof. Živan Živković. Iznenadio sam se, ali i pomislio da profesor koga sam sa studija jako dobro poznavao, nije možda greskom okrenuo moj broj. Dešvaju se takve stvari, pomislio sam i javio se. "Zdravo Nešo, profesor Živan

Živković ovde”, začuo sam dobro poznati glas. “Kako si, da li si na poslu?” upitao me je. Odgovorio sam mu da sam kod kuće i da sam se upravo vratio sa posla. Rekao mi je da je trenutno u Jagodini i ako sam u mogućnosti da bi bilo dobro da ve vidimo i popijemo kafu negde. Zaista nisam imao nikakvu ideju zašto me profesor zove, možda tek onako, da me vidi, ali ... završio sam fakultet, trenutno nešto radim i što bi to baš mene voleo da vidi.

Uglavnom, sa zadovoljstvom sam prihvatio poziv, pa makar da popijem kafu i prozborim koju reč sa svojim dragim profesorom. Već sam bio pristojno obućen, tako da sam za tili čas bio na dogovorenom mestu i zaista se obradovao svom profesoru.

Profesor Živan, pragmatičan kao i uvek, samo je naručio dve kafe i prešao na stvar: “Nešo, da li ti imaš rešenje za stalno”, upita me. “Ma kakvi, još mesec, ili dva, ističe mi rešenje i doviđenja”, odgovorih. “Odlično”, reče profesor. Šta li je tu odlično, pa to je u stvari katastrofa, pomislih i zaista se zaprepastih povodom takve izjave. Međutim, profesor mi nije dao vremena ni da se propisno začudim, već je nastavio: “Uskoro će se raspisati konkurs za saradnika na našoj katedri, pa ako želiš, da te obavestim, možes da konkurišeš, koliko se sećam, dobar si student bio”. E tad mi postade jasno šta je tu odlično što ja uskoro ostajem bez posla... “Podnesi potrebnu dokumentaciju za konkurs, pa šta bude, nikad se ne zna koliko će se kandidata javiti”, završi profesor... Konkurisao sam, prošlo je neko vreme i bio sam primljen, tj. angažovan na mestu saradnika na Katedri za menadžment na Tehničkom fakultetu u Boru.

Da nije bilo profesorovog poziva tog jesenjeg dana i da mi nije dao informaciju o konkursu, nebi bilo ni moje univerzitetske

karijere. Najmanje što mogu da kažem je: "Profesore, hvala na poverenju i ukazanoj šansi".

* * *

*

Otpočela je moja karijera na fakultetu, jedno divno putovanje, puno rada, truda, uspona, ali i padova. Pored mog mentora, profesora Ivana Mihalovića, divnog čoveka i izvrsnog stručnjaka, svaki moj potez i aktivnost, budno je pratilo i profesor Živan Živković, ustalom kao i aktivnosti svih ostalih članova naše katedre. Vrlo brzo sam naučio da sve što je dobro, profesor Živan to proprati veoma tiho i gotovo neprimetno mu se nasmeši brk, ali baš neprimetno. Kada je tih, to znači da je to nešto dobro. Ali... kada nešto nije dobro, tada nije baš tih i uzdražan. Naprotiv, veoma je glasan i jasan, pa ko hoće i želi to da čuje i percipira, čuće.

Rezultati koji se očekuju i nekakva pravila finog i valjanog ponašanja, izgleda i ophođenja zaposlenih su neke odrednice koje sve članove naše katedre odmah asociraju na profesora Živana. Sećam se jedne profesorove priče kako ga je svojevremeno kao mladog asistenta njegov profesor pozvao u kancelariju i poklonio mu mašinicu za brijanje. Poruka je bila više nego jasna. Nakon te priče, iako od ranije imam bradu, nikada nisam došao neuredan, neobrijan, ili sa ne sređenom bradom. Jednostavno, red mora da se zna.

Mora se otvoreno priznati da se svima nama dešavaju nekakvi neadekvatni potezi, nekakva činjenja, ili nečinjenja koja nisu u skladu sa pravilima kuće u kojoj ste, ili jednostavno nisu lepa i

pristojna. Možda čovek samo nešto kaže, mada to nije trebalo da kaže. Kratko i jasno profesorovo objašnje, ili reakcija na takve pojave je takođe jedan od njegovih zaštitnih znakova. Kada ovo pomenuh, setih se prve Majske konferencije o strategijskom menadžmentu na kojoj sam učestvovao. Đorđe Nikolić i ja, tada mladi saradnici u nastavi, početnici, napravili smo jednu "glupost", zapravo, pitali smo nešto jako glupo. Naime, kako smo bili zaduženi da u vreme pauze za ručak pripazimo na opremu u konferencijskoj sali, bili smo toliko "pametni" da obojica ostanemo tu, umesto da na smenu jedan za drugim odemo na ručak. Pauza se završila, mi bez ručka, gladni, pomalo već i umorni, prilazimo profesoru Živanu i pitamo ga da na brzinu odemo da ručamo jer smo pazli na opremu do sada. Profesor nas je prekorno pogledao i rekao nam: "Izlaganje radova upravo počinje, znači takvu glupost ste me prvi put i poslednji put sad pitali", naš dvojica kao pokisli. Pokunjeni i gorko se kajući što smo tako nešto glupo pitali, vratili smo se svojim obavezama. Dan je bio dug i jako naporan za nas dvojicu ... ali smo naučili jedno veoma bitnu stvar i siguran sam da ni on ni ja više nikada nismo pitali tako nešto glupo. Kad pitaš nešto, kad nešto želiš, uvek dobro razmisli.

* * *

*

Kada sagledam svoje iskustvo i prisetim se svih ljudi sa kojima sam radio i sarađivao u životu, jednostavno mi se nameće činjanica da profesor Živan spada u red osoba koje su pravi majstori motivacije svojih mlađih kolega i saradnika. Za prethodnih desetak godina, što ni malo nije kratak vremenski

period, svedok sam brojnih takvih situacija, tj. motivacionih govora, davanja saveta i podstreka, ili kako god to nazvali. Sve u svemu, uvek je to bila nekakva priča sa velikim i važnim naravoučenijem za ovaj naš posao i poziv, pa sad, kao što bi se narodski reklo -ko je i malo pametan, shvatao je šta mu je činiti. Međutim, ono što sam ja doživeo, naravno, svojom krivicom, ili zaslugom, te nakon toga postao osoba kojoj je profesor Živan održao jedan motivacioni govor, e to spada u analе i anegdote naše katedre.

Kažu da mudrom čoveku neke stvari ne treba eksplicitno govoriti, niti da se isti uči na sopstvenim greskama, već tuđim. Uvek sam pokušavao da se toga pridržavam kako bih postao iole mudriji nego prethodnog dana. Međutim, po nekad ne budemo ti mudri ljudi, već oni drugi, te stoga zaslužimo kritiku, eksplicitno usmeravanje ili objašnjenje...

Bilo je to jednog jutra, pozognog avgusta 2014. godine. Moja doktorska disertacija je bila pri kraju, ili je trebalo da bude pri kraju svog nastajanja. Međutim, nikako da prva verzija tog rada ugleda svetlost dana i bude predata članovima komisije na razmatranje. A imao sam sve, sjajnog mentora, profesora Ivana Mihajlovića koji me je maestralno vodio na tom putu, objavljene radove kao uslov prijavljivanja i odbrane doktorske disertacije, samo da se sve napiše i sroči u jedan rad – doktorsku disertaciju. Ali, moja greška, nesigurnost, traganje za perfekcijom u pisanju, ili šta god, uglavnom, ja nikako da dovršim započeto. Uglavnom, ulazim u laboratoriju u kojoj je u tom trenutku bio profesor Živan, kako bih ga nešto pitao. Učtivo se obratim sa „Dobro jutro profesore“. Umesto odgovora, profesor se okreće ka meni i ljut

kao ris dreknu: „Dolazi ovamo!“ ... kreće „motivacioni govor“, ustvari, bolje rečeno „verbalno šamaranje“. Naravno, reč je o meni, o mojoj ne završenoj disertaciji. Ja čutim, šta bih drugo, izgovora i opravdanja nema, ali ne znam šta me je snašlo, ni kud'ću ni šta će. Od muke, sav sam u znoju. Sećam se samo da sam u jednom trenutku bukvalno pao na nekakvu hoklicu koja je bila iza mene, hvala joj, da je ne beše, bio bih na podu. Profesor Ijut, svašta mi govorи ... u jednom trenutku sam samo izustio „P p p ... profesore, biće napisama disertacija, što pre“. „Kad, nikad“, dreknuo je profesor. „Nego iz ovih stopa da si otišao po radnu knjižicu i da te više nikada ne vidim ovde!“ „Auuuuu, šta će sad, gotova je moja karijera“, pomislih. Koliko sam bio potrešen, nisam mogao da „pogodim vrata“, pa sam glavom tako jako raspalio o dovratak, da mi je u glavi bukvalno zvonilo, delom od toga, mada više od profesorove kritike i ni malo blagih reči. Hodnik do stepenica nikada duži, stepenice nikada strmije, pridržavam se za njihovu ogradu kako ne bih ponovo pao. Ulazim u kancelariju, sedam za sto, a u glavi mi haos, buka i počinjem da čujem refren čuvene pesme grupe The Clash, „Should I Stay or Should I Go“. „Da, to je to“, pomislih „Gotov sam, nema više“. Ne ide mi se po radnu knjižicu, ali sta će, moraću, jer ovako „izriban“ i iskritikovan nemam alternativu, drugo mi ne preostaje. Desetak minuta možda, ili čitavu vičnost kako mi se činilo, sedeо sam i gledao u zid. Najednom, palim računar i počinjem da pišem svoju disertaciju. „Pa da, to je rešenje, jedno i jedino. Da je drugačije, profesor ne bi onako pobesneo i na mene sasuo drvlje i kamenje“, pomislih i nastavih da pišem.

Bio je to neki ponedeljak. Sledećeg ponedeljka, rano ujutru, prva verzija moje doktorske disertacije je stajala na stolu mog

mentora, profesora Ivana Mihajlovića i naravno, na stolu profesora Živana Živkovića. Ostalo je istorija ...

Da ne zaboravim, nakon odbranjene doktorske disertacije, čestitaju mi na postignuću moj mentor, profesorka Vesna sa mašinskog fakulteta u Beogradu i konačno profesor Živan, koji mi nakon toga upućuje izvinjenje u vezi teških reči izgovorenih nedavno. Ja sam se nasmejao i rekao da nema potrebe za izvinjavanjem, već da se ja zahvaljujem na tim rečima, koje su za mene zapravo bile otrežnjenje, pokretač za izlazak iz nekakve letargije i reči koje su mi raspršile svako zrnce nesigurnosti na putu kojim sam koračao. Da nije bilo tih oštih reči u motivacionom govoru, tog „verbalnog šamaranja“, ja danas ne bih bio ovde gde jesam, bilo je konačno što sam rekao profesoru i što će svakome sa ponosom uvek reći.

* * *

*

Da, naravno, da nije sve tako „strog“, govore brojne profesorove šale i anegdote. Bez njih i bez tog smisla za humor, profesor Živan bi bio izuzetan profesor i pedagog, ali sa njima ako se ja pitam, on je vanserijski i neponovljivi PROFESOR. U to ime, profesoru Živanu nikada neću priznati da su Nemačka i Japanska vozila bolja od Francuskih.

Dejan Bogdanović

Kada je izšao konkurs za prijem na fakultetu pre desetak godina, video sam šansu za sebe da se ponovo "vratim" s obzirom da sam tu radio od 1990 do 1994 godine. Profesor Živan je bio predsednik komisije i naravno, ceo proces je bio obavljen sa najvećom efikasnošću. Iako je proces trajao uobičajeno, meni je on proleto tako brzo, da skoro nisam ni shvatio da sam primljen i da sam počeo da radim na fakultetu. Kada bi me upitali kako sam prešao, moj odgovor bi bio: Iako, kad sam najboji kandidat.

Svakako, najveću zaslugu za referat i ceo proces primanja je imao profesor Živan.

Par godina kasnije...

Bio sam tada u kancelariji zajedno sa profesorima Đorđem Nikolić i Predragom Đorđevićem. Odjednom, Đorđe mi je pokazao sliku profesora Živana od pre dvadesetak godina. Gle, kako je izgledao kada je bio mlađi, rekao je. U tom momentu, profesor Živan je otvorio vrata od naše kancelarije i čuo je Đorđev komentar. Nasmejao se i rekao je: Šta, zar hoćeš da kažeš da ima razlike između onoga kako sam izgledao pre dvadeset godina i kako izgledam sada? Ja ne vidim nikakvu razliku.

Aleksandra Fedajev

Prof.dr Živan Živković je veliki intelektualac, čovek širokog dijapazona interesovanja i aktivnosti, ne samo u stručnom i naučnom radu, već i mnogo šire. Što ne znate - nemojte gubiti vreme da tražite po knjigama - pitajte njega - hoćete li istoriju, knjizevnost, botaniku, pčelarstvo, bilo šta... Dobićete najbolji mogući odgovor.

Njegova bogata biografija ne predstavlja samo niz podataka o jednoj izuzetnoj karijeri, već i svedočanstvo o ogromnoj volji sa kojom pristupa poslu i energiji koju ulaže u razvoj ličnih i profesionalnih kontakata sa kolegama i studentima. On je dokaz da ljudi u ovoj profesiji sporije stare, jer rad sa mladim ljudima znači biti uvek na izvoru poletnosti i energije. Da li postoje reči koje mogu opisati njegovu energiju, snagu i volju za radom? Verujte da ih teško pronalazim. On je čovek sa osmehom dečaka, duhom dvadesetogodišnjaka i elanom početnika. Njegovo ime i prezime u potpunosti odražavaju te njegove osobine.

On je direktni i kod njega važi ona stara "što u izlogu, to u radnji". To može biti vrlo neprijatno, ali kada shvatite da nije

zlonameran, da samo želi da vas „osvesti“ i navede da uradite ono što je u tom trenutku najbolje, bićete mu zahvalni na toj njegovoj osobini. Posle par takvih razgovora sa njim sam na svaki poziv da dođem kod njega u kabinet odgovarala sa „šta sam sad pogrešila?“. Posle izvesnog vremena, da bi sprečio to pitanje, razgovor bi otpočinjao sa „Saška nisi ništa zgrešila. Dođi da se nešto dogovorimo“, što je kod mene izazivalo smeh (ali i olakšanje, bogami).

Kad biste profesora pitali da vam da samo jedan savet o tome kako da budete dobri u svom poslu, rekao bi vam: “Budite drugačiji i budite bolji od drugih.” Odgovor je vrlo jednostavan. Reći će vam najpre da je to teško, ali se može ostvariti (što će vas na trenutak ohrabriti). Međutim, nakon toga sledi njegovo uveravanje da čak ni to nije dovoljno. Dovoljno je za jedan trenutak, ali, već u sledećem trenutku, vi morate biti bolji od onoga što ste bili. Time nam je usadio shvatanje da ukoliko želimo da imamo uspešan životni put, moramo ga popločati stalnim učenjem i usavršavanjem.

Naučio nas je kako da mislimo, idemo korak dalje i nikad ne prestanemo da istražujemo nove opcije, jer uvek može bolje, drugačije i jednostavnije. Naučio nas je šta znači biti dobar čovek, nalaziti smisao u svemu, ništa ne učiti šturo i napamet. Bodrio nas je da verujemo u sebe, učio da ništa nije uzalud i da svako ima svoje parče neba koje mora da zasluži. Pokazao nam je šta znači biti deo tima i disati kao jedan. Trenutno odsustvo nekog od nas nije smelo da se odraži na odvijanje redovnih aktivnosti na fakultetu, već smo naučili da uskačemo u pomoć

jedni drugima. Zato nas je, mada vrlo retko (valjda da se ne bi uobrazili), hvalio rečima: „Da vas nema, trebalo bi vas izmisliti!“.

Zato želim da mu se zahvalim na podršci i razumevanju u svim prilikama (kako na poslovnom planu, tako i za sve naše privatne probleme), nesebičnoj pomoći da individualno i profesionalno napredujemo i tome što je uložio sve svoje sposobnosti i godine života da naš odsek radi, stvara, napreduje i niže uspehe, da iznudri veoma uspešne mlade ljudе koji su danas ostvareni u mnogim oblastima.

Ove reči zahvalnosti deluju kao pozdrav i oprاشtanje, a zapravo to nisu, jer znam da će ga još dugo sretati na fakultetu. Takvim ljudima je rad uslov opstanka, kao hrana, voda, disanje. Za mnoge, odlazak u penziju znači i mirniji način života i više dokolice. Za njega, odlazak u penziju je samo početak novog poglavља u životu.

Milica Arsić

Sećam se... bliži se kraj srednje škole. Valjalo bi nastaviti školovanje, znam da se od Gimnazije niko hleba nije najeo. Moje društvo već odavno priprema prijemni ispit, ja znam da iz Bora nikuda dalje ne idem. Znam da postoji fakultet u Boru, znam vrlo dobro sve i znam sve o Fakultetu, ali ja tu ne vidim sebe, a i društvo celo odlazi. Ipak, posle dugog razgovora sa roditeljima, posle još dužeg razgovora sa samom sobom odlučila sam, upisaću Tehnološko inženjerstvo. Hemiju volim, ona mi je bliska, učila sam je dugo, možda to i nije tako loše rešenje. Saopštila sam i ostalima moju odluku, mislim da je svima lagnulo, nisam se dugo koprcala. Par dana kasnije, razredna nas obaveštava da nam u posetu dolaze profesori sa Tehničkog fakulteta, valjda da nam skrene pažnju da korigujemo ponašanje. Došli su profesori i predstavili se. Čula sam verovatno već njihova imena da se pominju u kući, ali nikad me nisu posebno interesovale priče mojih roditelja o poslu. Priča o Fakultetu je tekla vrlo lepo i sve vreme je pričao jedan profesor. Prvi put u odeljenju nisam čula da iko od mojih drugara priča uporedo, svi su zainteresovano slušali, iako je većina znala da TF Bor ne stoji ni kao zadnja opcija.

Ono što je, međutim, mene zaintrigiralo u celoj promociji je priča o novom studijskom programu, o upisu prve generacije studenata na smer Industrijski menadžment, o mogućnostima i prednostima studiranja menadžmenta. Hmm, eto to nisam znala... Pa dobro, ja možda jesam KAO odlučila, ali niko ne kaže da ne mogu da promenim odluku, još uvek imam vremena. Čim sam došla kući saopštila sam mojima da i dalje stojim pri tome da studiram u Boru, ali da ću ipak studirati Industrijski menadžment. Otkud sad to? Pa, danas nam je na času bio prof. Živković. Ispričao nam je takvu priču da sam ja od tehnologije, koja uključuje hemiju, koja je meni vrlo bliska, došla do menadžmenta koji me baca u nešto meni totalno nepoznato i daleko. Toliko je bila ubedljiva priča, da od moje čvrste odluke, od jedne tako razumne i logične odluke, dođem do nečeg tako neobičnog. I nisam pogrešila. Vreme je pokazalo da nisam pogrešila. Ono što je meni fascinantno, sa ove vremenske distance, što profesor istu tu priču, sa istim entuzijazmom priča novim generacijama. I oni, sa istim entuzijazmom i istim interesovanjem slušaju i učestvuju u njegovom izlaganju. Vrlo često sada na tim promocijama ja stojim uz profesora i razmišljam, decenije nas generacijski dele i velika je razlika u energiji među nama. Neko bi rekao godine su na njegovoj, a energija na mojoj strani, ali ne. I godine i iskustvo i ooogramna energija su na njegovoj strani. To je ono što ne mogu da naučim od njega, mada voli da kaže da izbacimo iz rečnika ne mogu, neću...ipak profesore, to je stvar ličnosti, kod Vas to ide prirodno, a kod mene na mišiće.

Tokom godina bilo je različitih situacija. Onih manje lepih ne volim ni da se sećam, a kamoli da stavim na parče papira. Svi mi pamtim, izvlačimo pouku, naučimo nešto i trudimo se da

budemo bolji. Dugo se oko nekih stvari nismo slagali, ali vreme je zaista pokazalo da ste u svemu bili u pravu. Moje idealističke poglede na svet, na ljudе sa kojima živimo i koji nas okružuju, Vi ste pokušavali da prikažete na drugačiji način i tu se nismo razumeli. Kasnije sam shvatila da to nije bilo da bi Vi meni ili bilo kome od nas srušili ideale ili ubacili sumnju, iskustvo je govorilo iz Vas, ali nismo slušali. Životne okolnosti i situacije kroz koje smo prolazili su nas demantovale, a potvrdile Vašu priču. Evo, profesore, mogu sad da Vam kažem, bili ste u pravu!

O Vama kao profesoru i kao mentoru suvišno je i pričati, ali imam potrebu u par rečenica da izrazim svoju zahvalnost, mada koliko zaista veliku zahvalnost osećам da imam imalo smisla za pisanje to bi se mogle pisati strane i strane. Uvek sam za sebe birala najbolje. Bili ste moј mentor na svim nivoima studija. Mentor za primer, ažuran, neko od koga možeš mnogo toga da naučiš, ako si iole pametan. Mislim da sam bila dovoljno pametna da razumem i kad nešto kažete i kad nešto prečutite. Bilo je raznih momenata. Kad primim Vaš mail obustavljam sve što sam do tad radila. Bilo je situacija kad vidim da Vi zovete i učutkavam ostale u mom društvu, da bih mogla bolje da Vas čujem. Mislim da se to neće nikad promeniti. Znam da će ti pozivi i mailovi biti vrlo retki, ali ako i posle 20 godina pozvoni telefon mislim da će situacija biti identična.

I na kraju profesore, je I' možemo da se dogovorimo nešto....da oprostite osobi koja je organizovala apsolvenstko veče toj prvoj generaciji menadžera... Znam da nećete moći da zaboravite, ali ipak oprostite😊

Danijela Voza

Pre svega, želela bih da Vam zahvalim na svim savetima i konstruktivnim kritikama (koje su me nekad dovodile do suza) upućenim tokom devet godina mog rada na fakultetu. Ono što mi je bilo još bitnije jeste podrška koju ste mi kao čovek pružili u teškim trenucima mog privatnog života. Hvala Vam puno na tome!

Možete biti sigurni da ćemo se svi mi, zaposleni na Odseku, i u budućnosti truditi da sledimo Vašu upornost, vrednoću i odlučnost, i pokušati da izgradimo karijeru koja će, bar jednim malim delom, biti uspešna kao Vaša.

Konačno, kažu da je odlazak u penziju trenutak kada čovek zastane na raskršću, pogleda na sve strane i vidi gde je gde treba da krene. Nesumnjivo, Vi imate puno razloga da sa tog raskršća ponosno i zadovoljno nastavite dalje, u neke nove pobjede, neke nove avanture...

Danijela Voza

Predrag Đorđević

Mali broj ljudi u životu ima priliku da sretne osobu koja svojom mudrošću, harizmom i životnim iskustvom oblikuje njihov način razmišljanja, pristup rešavanju problema, a samim tim i pogled na život, rad i svet uopšte. Ja sam imao sreće da sam upoznao takvu osobu jako rano, tako reći na početku moje akademske karijere. Profesor Živković je osoba koja od prvog kontakta ostavlja trajan utisak na svakog ko ima prilike da ga upozna. Na nekog veoma pozitivan, na nekog manje pozitivan, ali kako sam kasnije saznao, priroda odnosa koji čovek uspostavi sa Profesorom u velikoj meri zavisi od sposobnosti tog čoveka da na vreme prepozna mudrost, velikodušnost i sijaset u današnje vreme prilično retkih vrlina. Te njegove vrline vrlo često na prvi pogled ostaju u senci njegovog neposrednog načina komunikacije sa svojim saradnicima. Inače taj njegov pristup komunikaciji, za koji mnogi od nas sa ove distance smatraju da je neraskidiv deo njegovog šarma, je odavno definisan pod nazivom “rekao je sve po Vuku Stefanoviću Karadžiću”.

Njegova pojava je od samog početka ulivala strahopoštovanje. Prvi deo tog osećanja je nastajalo zbog njegovog specifičnog pristupa motivaciji koji se neretko svodio na epizode žestokog „ribanja“ i „verbalnog šamaranja“. Iako je moja prirodna reakcija na povišen glas i uzavrele emocije kada su druge osobe u pitanju potpuno drugačija, kada je Profesor u pitanju, sa maksimalnom pažnjom sam slušao sve prekore, upozorenja i savete koje mi je na taj način upućivao i trudio se da ih usvojam, naravno spram svojih trenutnih mogućnosti. Iskreno bio sam zahvalan što je moj mentor toliko brinuo o meni i mom profesionalnom razvoju, jer da je bio ravnodušan ne bih postigao veliki deo onoga što sam postigao u karijeri, a svakako ne u tom vremenskom roku. Drugi deo osećanja strahopoštovanja koji osećam prema njemu se ogleda u njegovom ogromnom znanju, iskustvu i viziji, kao i u činjenici da se od Profesora u svakom trenutku može naučiti nešto novo i nadasve korisno kada je u pitanju nauka, ali isto tako i život.

Mnoge lekcije smo moje kolege i ja naučili upravo kroz šalu i mnoge anegdote koje smo doživeli sa njim, za koje je ova knjiga nažalost mala i koje će ostati da se prepričavaju među nama i generacijama koje će doći na našu katedru. Već sam primetio da svakodnevno koristim neke njegove izraze i izreke. Znam da će doći i dan kada ću između ostalog reći nekom mom tadašnjem asistentu da „prestane da mulja i bije po tastaturi i da premešta tabele po ceo dan“, kao i da kategorički tvrdim da zbornik radova od preko 1000 stranica ja mogu da prelomim za 2 sata umesto nekoliko nedelja koje će taj asistent da utroši. Tada ću se po ko zna koji put setiti ovih i sličnih Profesorovih reči koje je izgovorio nebrojeno puta, a za koje verujem da je govorio sa željom da me

usmeri u pravom smeru. Upravo je empatija prema svojim asistentima i saradnicima i želja da pomogne svim ljudima koji su tražili pomoć od njega, nešto što ga po mom ličnom osećanju izdvaja i kao Profesora i kao osobu.

Činjenica je da je ostavio neizbrisiv trag u mom životu, a pogotovo u mom profesionalnom radu. Taj trag se ogleda u pristupu nauci, obavezama, ophođenju sa kolegama, itd. Ono po čemu je radno okruženje koje je stvorio oko sebe posebno jeste kontinuitet negovanja i prenošenja kako ljudskih tako i profesionalnih vrlina, sa starijih na mlađe generacije. Vrlina koje je pre svega prepoznao i cenio kod svojih profesora, a zatim usvojio i svojim velikim trudom i teškom borbom sa neistomišljenicima, a pre svega svojom dalekosežnom vizijom, dalje razvijao i umnožavao. Zahvaljujući njima je stvorio novu katedru koju je zajedno sa najbližim saradnicima, pre svega prof. Ivanom Mihajlovićem, uspeo da podigne na nivo koji je odavno postao prepoznatljiv sada već i u široj akademskoj zajednici. Taj kontinuitet je uspeo da prenese pre svega na svoje asistente, a onda i na ostale svoje bliske saradnike. I na kraju, lično smatram da njegov najveći profesionalni uspeh, pored imena i rezultata koji ostaju upisani velikim slovima u našoj i svetskoj nauci, jeste upravo činjenica da taj kontinuitet neće biti prekinut, već će nastaviti da se razvija i da se prepozna među našim budućim asistentima i mladim saradnicima kao najveća dragocenost i nešto što katedru koju je on stvorio izdvaja od drugih.

Hvala Vam veliki Učitelju i dobri čoveče, na svim životnim i stručnim lekcijama koje ste mi podarili!

Marija Panić

Došlo je i Vaše vreme za penziju, pa dozvoljavam sebi da Vam napišem jednu ozbiljnu recenziju. Možda neće biti u obimu i na način kako to osećam i kako bih želela da kažem, ali probaću da u ovih nekoliko pasusa kažem ono najvažnije.

Oduvek ste važili za strah i trepet na fakultetu. Još u periodu kad sam krenula na fakultet čula sam da ste najstrožiji i najstrašniji na fakultetu. Naravno, i ja sam sa tim ubeđenjem studirala. Sve dok niste prihvatili da mi budete mentor na izradi diplomskog rada. Tada se moj utisak o Vama promenio. Shvatila sam da ste Vi jedan sasvim običan, normalan i pristupačan čovek, sa kojim može da se razgovara bez ikakvih problema. Uvidela sam da i niste baš tako strašni kao što kruže priče. Dobro, niste baš najstrašniji, ali strogi ipak jeste. Strogi u smislu da se tačno zna šta se sme, a šta se ne sme. Zna se tačno šta od nas očekujete. A i mi unapred znamo kada ulazimo u igru koje su naše obaveze i odgovornosti i koja su pravila igre. Pa ako igramo po pravilima i ako imamo volju i želju, nema nikakvih problema. Ukratko rečeno, kad mi hoćemo hoćete i Vi, a kad mi nećemo, Vi nećete još više. A onda neka nam je Bog u pomoći...

Radeći pod Vašim mentorstvom i u Vašem timu, shvatila sam šta znači biti odgovoran, vredan, posvećen, marljiv, uporan i koji je pravi način do uspeha. Naučila sam dobro da kada mi se obratite sa Maro, da ne brinem, ali da kada mi se obratite sa Marija, ozbiljno razmislim šta se desilo i šta sam pogrešno uradila...

U životu srećemo različite ljude. Ja nisam verovala da postoje nesebični, plemeniti i dobri ljudi koji su spremni da pomognu i učine dobro delo, a da pritom ne očekuju ništa zauzvrat (osim rada, naravno). Vi ste me i tu razuverili onog trenutka kada ste me pozvali i pružili priliku da radim sa Vama. Oduvek ste nam pričali da Vi nama pomažete, ne zbog nas, nego iz Vaših ličnih interesa. Ja ipak mislim da je istina negde dublje, jer ste svesni da ste nam puno pomogli i na privatnom, a ne samo na poslovnom planu. Vi ste stalno bili naša podrška, čuvali nam leđa i trudili se da nas odbranite u različitim situacijama.

Za ovo vreme koliko Vas znam mogu da kažem da ste zaslužili moje ogromno poštovanje i divljenje. Jer ako je neko pravi školski primer čoveka, pre svega, a onda i profesora i mentora i šefa, onda ste to Vi. Iako smo se svi ophodili sa poštovanjem i strahopoštovanjem, Vi ste uvek bili spremni za šalu. Iako više volite da se šalite na tuđ račun, naravno, umete i da prihvate šalu na Vaš račun. Pa je čak i bilo par situacija kada se nismo sreli po nekoliko dana na fakultetu, gde sam ja Vama postavila pitanje koje Vi obično postavljate nama: „Profesore, dobar dan, samo da proverim da li ste tu i da li i dalje radite na fakultetu“. I uvek ste se nasmejali, nikada niste uzeli za zlo.

Zbog svega što sam navela, želela bih da ovaj način iskoristim da Vam se zahvalim neizmerno za sve (i rečeno i ono što nije

rečeno). Za svo Vaše izdvojeno vreme za mene, za strpljenje, toleranciju. Hvala Vam za to što ste mi uvek davali prave savete, smernice i odrednice. Najdublje Vam se zahvaljujem za to što sam tu gde jesam, jer sam svesna da bih bez Vaše pomoći još uvek lutala i tražila pravi put...

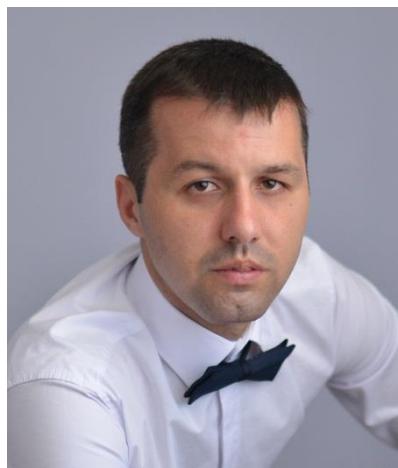
Sada kada više niste naš šef, budite spokojni. Znajte da ste od nas napravili dobre, uspešne, poštene i vredne ljudе, da ste nas „istrenirali“ da budemo upravo onakvi kako i dolikuje zvanju i mestu na kome se nalazimo i da nećemo izneveriti Vaša očekivanja. Budite mirni jer ste iza sebe ostavili tim ljudi koji će samo nastaviti onom putanjom kojom ste Vi krenuli.

Na kraju bih Vas pitala da li postoji nešto što ste hteli, a da u tome niste uspeli? Ja Vam od sveg srca želim da ovo drugo poglavlje Vašeg života iskoristite za ostvarivanje svega onoga što će Vas upotpuniti i učiniti još srećnijim i zadovoljnijim. A od mene očekujte da ću Vas i dalje pitati za savet ili pomoći kad god mi zatreba, bili Vi na fakultetu, u onom „selu“ Zaječaru ili gde god. Jer ste nas Vi tako navikli i naučili...

S poštovanjem,

Marija

Ivica Nikolić

Prvi moj susret sa profesoreom Živanom Živkovićem bio je na Tehničkom fakultetu u amfiteatru. Tog dana polagao sam prijemni ispit za upis na fakultet. Profesor Živan je pre početka polaganja dao uputstvo o načinu polaganja prijemnog ispita. Naglasio je da iako prijemni ispit nije težak kao na drugim fakultetima veoma mali broj kandidata položi ispit sa maksimalnim brojem poena. Takođe je kazao da je prijemni ispita na našem fakultetu namerno lak kako bi se stvorio što pravedniji upis kandidata. Zapravo stav fakulteta jeste da ne bi trebao jedan dan u životo da određuje celokupnu sudbinu kandidata već se na ovaj način veća prednost daje učenicima koji donose bolji uspeh iz srednjih škola u odnosu na one lošije. I na taj način se vrednuje jedan duži period rada kandidata. Tog dana nisam ni znao da se radi o šefu katedre jer po njegovom prijateljskom načinu obraćanja studentima i bez ikakve arogancije nije se ni moglo zaključiti. Ono što sam tog dana primetio jesu njegove odlične retoričke sposobnosti. Njegov

način govora i logičkog razmišljanja u stanju je da ubedi svaku osobu da ga sleduje, što i ne smaram lošim pošto se uvek ispostavi na kraju tačnim sve ono što kaže. To je možda i tajna njegovog uspeha jer se nikada ne bavi nekakvim prljavim trikovima da bi došao do nekog cilja. Možda se mnogima ne sviđa njegov način govora, smatraju ga ružnim, ali nije on kriv što je istina ružna.

Njegove ispite sam uvek najteže polagao jer sam morao da im pridam nešto veću ozbiljnost nego ostalim ispitima. I mahom se do četvrte godine naša saradnja zadržavala na nivaou nastave i polaganja ispita. U četvrtoj godini bio sam izabran za studenta prodekana. To nikad ne bih postigao da nije bilo saveta profesora Živana. Tada sam imao sa njim nešto veću saradnju pošto se te godine radila i akreditacija fakulteta pa sam kao student prodekan bio uključen u taj proces. Tokom te saradnje zaključio sam da je pored odličnog retoričara još bolji psiholog. Ume da procenjuje ljudе i njihove načine razmišljanja kao i da predviđa njihove buduće korake. Od njega sam u tom period naučio da je nekada i dozvoljeno koristiti se nekim sitnim prečutkivanjem i manje dozvoljenijim sredstvima za ostvarenjem ispravnog cilja. Jer nas tada korišćenje loših sredstava ne čini lošim ljudima već dobrim. Veće je zlo ispunjenje lošijeg cilja iz razloga što nismo želeli da iskoristimo neka manje dozvoljena sredstva i dozvolili da se taj loš cilj ostvari odnosno ne ostvari dobar. To nas u tom trenutku čini idiotima i lošim ljudima jer nismi ništa uradili da sprečimo da se loš cilj ostvari.

Nakon završetka osnovnih studija krenuo sam da tražim posao. Poslao sam CV na nekoliko mesta i čekao odgovore. Iako su u to

vreme na fakultetu raspisao konkurs za prijem saradnika u nastavi ja nisam podneo dokumentaciju niti razmišljao o fakultetu kao radnom mestu. Ne iz razloga što me to nije interesovalo već iz nekog ustaljenog mišljenja da se do tog radnog mesta stiže na osnovu određenih poznanstva i veza. Nekoliko dana pre isteka konkursa profesor Živan me je pozvao u rane jutarnje sate i pozva da dodjem kod njega u kabinet. Ja sam se odmah spremio i otišao. On me je posavetovao da bi bilo dobro da konkušem i da su velike šanse da me prime. Naravno veliku ulogu u tome je imao i profesor Ivan koji me je i preporučio profesoru Živanu. Nakon određenog vremena krenuo sam da radim u timu profesora Živana. Od tada pa do danas proteklo je oko pet godine. Za to vreme sam naučio dosta toga od profesora Živana. Pošto je njegov kabinet blizu mog on veoma često dolazi i razgovara sa nama i to ne samo kao šef već i kao prijatelj, otac. On je uvek tu da nas podrži i pomogne u rešavanju ne samo poslovnih već i privatnih problema. U tim razgovorima sam zapravo sagledao sve njegove sposobnosti, ne samo liderske već i vizionarske. Uvek je tu da nas motiviše i da nam pomogne da rešimo određene tekuće probleme.

Da nije bilo njega i profesorsora Ivana moj život ne bi možda izgledao ovako kao izgleda i sa kojim sam prezadovoljan. Pomogli su mi da dođem brzo do posla jer su mi tokom studiranja pružili izvaredno znanje i bili na raspolaganju. Omogćući da se zahvaljujući svom poslu brzo osamostalim i stvorim porodicu jer da nije njih i fakulteta možda ne bih ni upoznao svoju buduću suprugu sa kojom imam dete. Profesoru dugujem dosta toga i za sve to sam mu neizmerno zahvalan. Na kraju bih istakao profesorov savet da iz rečnika treba izbaciti reč „ne mogu“ kao bi

uspeli. Ovaj savet je nešto što bi trebalo da se uvede u svim udžbenicima o menadžmentu. I pitanje koje nam često postavlja „Šta to tebi fali“ u situacijama kada dođemo do nekog problema za koji mislimo da ne možemo da ga rešimo. Jer da nije njega i njegove dalekovidosti i dektekciije problema pre nego što nastane katedra za inženjerski menadžment bi odavno bila ugašena kao što su se brzo ugaili tadašnji novoootvoreni smerovi. Njegovo stalno zalaganje da idemo uvek u susret problemu je doprimelo da naša katedra opstane i održi se kroz ovaj promenljivi period. Njegov trag na ovom fakultetu će uvek ostati da živi dok god bude fakultet postojao.

Milena Jevtić

Svoj rad na Tehničkom fakultetu u Boru započela sam pre četiri godine kao saradnik u nastavi na Katedri za inženjerski menadžment. Profesor Živković kao šef katedre mi je na samom početku ukazao na suštinu bavljenja ovim poslom. Kasnije sam shvatila da sam došla na pravo mesto gde cela katedra radi kao tim koji prati sve novine u nauci i nastavi, a profesor Živković rukovodi tim timom na najbolji mogući način i prenosi mu svoje bogato iskustvo pretočeno u stotine urađenih projekata, stotine radova na SCI listi i stotine citata u vrhunskim naučnim časopisima. Zahvalna sam profesoru Živkoviću što sam i ja deo tog tima jer zaista je čast raditi sa nekim ko je kao profesor univerziteta postigao sve što se može postići pa čak i takve rezultate kao što su pokretanje i uređivanje vrhunskog međunarodnog naučnog časopisa na SCI listi i formiranje studijskog programa Inženjerskog menadžmenta koji je Fakultetu obezbedio sigurnu budućnost. Nadam se da će se saradnja profesora Živkovića sa Fakultetom i Katedrom nastaviti i posle njegovog odlaska u penziju.

Sanela Arsić

Ništa neće biti isto bez Vas to znate i sami, ali Vi ste nas kao Vaše „menadžerčice“ obučili da odlučno savladavamo predstojeće izazove, a verujem da će ih itekako biti. Još kao Vaš student sam počela da učim od Vas. Menadžment je bio prvi ispit koji sam položila upravo kod Vas sa najboljom ocenom, što mi je bio motiv da tako nastavim sve do danas. Zato danas, dok ovo pišem i isčekujem odbranu svoje doktorske disertacije imam čast da Vam se ovim putem na svemu zahvalim.

Bila mi je izuzetna čast i zadovoljstvo da usvajam znanje koje ste nesebično delili samnom. Poslednje tri godine su mi protekle uz Vas jako brzo, jer ste Vi neko ko mnogo radi ali mnogo i očekuje od drugih. Ja se nadam da sam za ovo kratko vreme koliko sam bila deo Vaše ekipe uspela da opravdam Vaša očekivanja.

Znajte, nisam se ljutila na Vas ni kada ste testirali moje sposobnosti, ni kada ste mi davali zadatke koje sam trebala da završim još juče (s obzirom na rok koji Vi zadate i obim posla koji delegirate), pa čak ni kada ste me slali u puno odeljenje muškaraca da održim predavanje SAMA. Niste me slomili već me još više ojačali, jer svako iskustvo je dragoceno. Zato ću biti jaka i gledati na Vaš odlazak kao na surovu lekciju realnog života koju moram da savladam, ne samo ja već svi sa katedre. Nastaviću dalje uzdignute glave, znajući da ste Vi uvek tu negde uz mene kao i do sada.

Gоворили сте нам да smo увек најбољи и први у свему, тако ће бити и у будуће. Сваки наš следећи успех, награду, похвалу и све остalo посветићемо Вама, jer сте и Ви део ње. Одсек за Инженерски менаджмент је постао uigran tim ljudi koji teži истим вредностима захвалјујући одличном учителju - VAMA. Najveći posao čoveka sastoji se u tome da zna šta sve mora da uradi da bi bio čovek, a vi ste nas tome прво naučili. Hvala Vam još jednom, što sam imala priliku da mi budete profesor, шef, mentor, savetnik, prijatelj i uzor!

S поштovanjem,
Sanela Arsić

Danijela Durkalić

Moj prvi susret sa akademskom karijerom sa "one strane klupe" omogućio je prof. Živan Živković. Iako nisam iz Bora on mi je pružio priliku da postanem deo kolektiva TF u Boru. Od 11 kandidata odabrao je baš mene. I niko nije verovao da postoje ljudi koji biraju po kvalitetu, a ne po poznanstvu. On je to uradio. Strogo, ali pravično dodeljivao mi je radne zadatke i u tu svrhu unapređivao moje radno iskustvo. Konferencije, seminari, odustva za master, a potom i doktorske studije, za sve je bilo podrške. Problem ili konflikt, za sve je bilo rešenja. Cilj je jedan - dostići vrh što bolje i kvalitetnije, kako mi je on pričao. Hvala na pruženoj podršci u radu, učestvovanju na konferencijama, organizaciji istih. Hvala na razumevanju za probleme lične prirode. Hvala za službena putovanja. Hvala za jedno novo iskustvo. Sve ovo hvala vratice se dobrim baš kao što život za dobra dela uvek nagradi.

Anđelka Stojanović

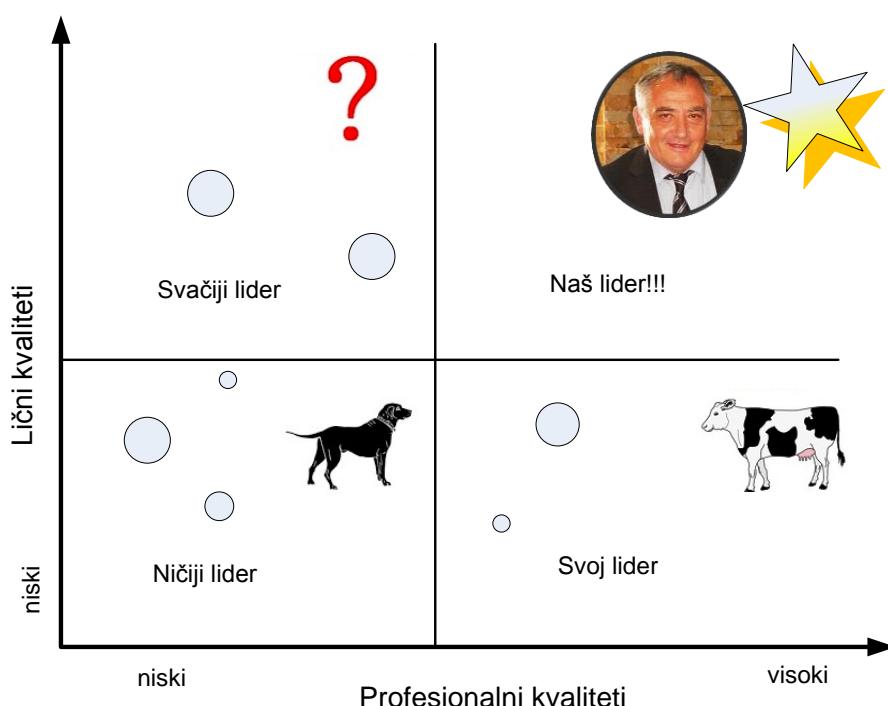
Prvo predavanje na Tehničkom fakultetu u Boru, predstavljanje profesora na predmetu Osnove menadžmenta: „Profesor Živan Živković- jedan od 500 najcitiranijih ljudi na svetu“

Pitala sam se tada, šta to uopšte znači?!

Sada, posle 15 godina od tog prvog predavanja znam šta znače reči „jedan od 500 najcitiranijih ljudi na svetu“, citiran ne samo u nauci nego i od strane svake osobe koja je ikada imala priliku da se upozna sa njim. Možete ga voleti ili mrzeti ali ga ne možete ignorisati.

Razmišljajući o tome šta da napišem u ovom tekstu, a uzimajući u obzir da nisam dugo zaposlena na fakultetu, te da se moja saradnja sa profesorom Živanom više odnosi na moje studentske dane, ono što se nametalo su lekcije koje sam naučila i nadam se uspešno savladala. Lekcije koje je podelio sa nama, studentima, bile su menadžerske ali i više od toga, te lekcije bile su životne. Jedna životna lekcija za drugom, kroz čitavo studiranje, na predavanjima i u manje formalnim obraćanjima. Ko je ova predavanja shvatio kao školu za život upravo to je i dobio, neprocenjivu životnu školu.

Ključna reč koju povezujem sa profesorom Živanom je LIDER. Rečeno je: "Menadžer je kopija a lider je original". Upravo je profesor original koji ima strast i snagu da pokrene promene a ostali ga prate zato što veruju u njegovu ideju i viziju, što nam govori o pravom vizionaru! Onaj ko nema niti lične niti profesionalne kvalitete ne može biti lider. Neki mogu biti svoji ili svačiji lideri. Mi na Odseku za inženjerki menadžment imamo tu sreću i čast da imamo Našeg lidera. Čoveka koji se nesebično trudi da svi uspemo, koji svoj uspeh meri kroz naše uspehe koji naše greške preuzima kao svoj teret. Jedna od omiljenih lekcija koju profesor sa puno entuzijazma predaje i primenjuje na sve oko sebe je BCG matrica pa sam u skladu sa tim definisala sledeću matricu kojom bih najbolje opisala lidersku poziciju profesora Živana.

Primena BCG matrice- Profesor Živan Živković

Pofesor Živan je promenio živote mnogih uključujući i moj. Još pre završetka studija počela sam da radim privremeno kao turistički vodič na lokalitetu Lazareva pećina. Možda pojам ovog radnog mesta zvuči romantično ili avanturistički, mistični svet podzemlja protkan bivstvovanjem čoveka od praistorije do današnjeg dana, međutim, realnost je bila mnogo drugačija. Kada me je profesor tamo zatekao već sam diplomirala na Odseku za inženjerski menadžment. Tom prilikom mi je rekao da je iznenađen što dobar student, kakav sam bila, radi na takvom mestu ali mu je ipak drago što je odškolovao takve kadrove koji mogu svuda da se snađu. Nakon toga je još par puta posetio pećinu. Bili su zanimljivi ti obilasci pećine sa grupama koje je profesor dovodio, rešavali smo razne probleme, nestanak struje, prevazilazili jezičke barijere sa strancima...

Njegova poseta tokom jeseni 2014. prethodila je toj ključnoj promeni u mom životu. "Upiši master studije!!!", delovalo mi je kao neka vrsta naredbe! Ja sam se, u skladu sa svojom prirodnom, opirala. Govorila sam da nema razloga, jer ni sa ovom diplomom koju imam ne mogu da pronađem bolje radno mesto, navela sam gomilu argumenata. Profesor Živan nije čuo ni jednu jedinu moju reč. Na kraju razgovora samo je ponovio :"Kada bude upisni rok, dođi i upiši master". Poslušala sam. I tako, nakon više godina nestudiranja, ponovo sam bila student i ponovo slušala uvodno predavanje profesora Živana Živkovića, ovog puta na predmetu Menadžment. Pričao nam je živo i sa entuzijazmom o primeni tehnika višekriterijumskog odlučivanja u svakodnevnom odlučivanju, demonstrirao strogču ali sa osmehom, objašnjavao

šta je to ruska demokratija i menadžment u doba kneza Miloša. Onda su na red došle motivacione teorije. Okrenuo se ka nama i rekao: "Ovde među vama je kolegenica koja je razumela da obavljanje posla, kakav god on bio, ne treba da se vrši samo da bi se zadovoljile osnovne ljudske potrebe, već da bi se došlo do najvišeg nivoa Maslovjeve piramide potreba", i pokazao je u mom pravcu. Mom iznenađenju nije bilo kraja. Profesor je onda pojasnio da je prilikom svake posete pećini, kroz moje reakcije na probleme koji su nastajali on prepoznao da čak i takav posao radim na višem nivou nego što je neophodno. Do tada nesvesno, od tada, na dalje svesno sam pred sobom imala postavljen novi standard obavljanja bilo kog zadatka. Nisam znala da je profesor, način na koji sam radila posao vodiča, tako doživeo, štaviše, mislila sam da će mi možda, kao neko ko zna šta su visoki standardi kvaliteta i ko je posetio mnoge turističke lokalitete, zameriti na propustima. Umesto kritike, dobila sam najvredniju pohvalu i uz to priliku da započnem jednu novu, nadam se uspešnu etapu u životu, na čemu sam profesoru Živanu beskonačno zahvalna.

Profesor Živan ima tu sposobnost da ljude proceni nepogrešivo, prepoznaje ograničenja svakoga od nas i onda nas izvede iz zone lagodnosti, prevede preko granice ograničenja i od nas, za nas, dobije najbolje. Princip kojim se koristi je: Ko neće po teoriji Y onda će po teoriji X (Daglas Mek Gregor- X i Y teorija motivacije).

U jednoj polemici koju smo profesor Živan i ja vodili o sklonostima polova ka određenom načinu rešavanja problema došli smo do podele na „muški“ i „ženski“ način. Muški princip je sistematičan i problemi se rešavaju matematički uz korišćenje

modela te ove nastavne predmete na smeru uglavnom predaju muški predavači. Ženski princip je priča, priča i emocije i u skadu sa tim nastavne predmete koji su teorijski uglavnom predaju ženski predavači. Radeći sada na tri predmeta na kojima se problemi rešavaju putem matematičkih proračuna stalno mi se nameće pitanje: Da li je polemika bila dovoljno argumentovana i kako sam se ja uklopila u to da rešavam probleme na „muški način“? No, ne žalim se i potpuno verujem u profesorov sud.

Na kraju, želim da iskažem i svoju najdublju zahvalnost za priliku koju mi je profesor Živan pružio, pozvavši me da postanem deo njegovog tima na Odseku za inženjerski menadžment, za darove koje sam dobila poznavajući tako velikog učitelja i za motivaciju koju mi profesor povremeno uputi sa osmehom: “Vratiću te tamo gde sam te pronašao”.

Nadam se da sam sve Vaše lekcije naučila kako treba i da će ih učiti i na dalje.

Hvala!!!

SWOT ANALIZA

PROFESORA ŽIVANA ŽIVKOVIĆA

Tabela 1. SWOT analiza profesora Živana Živkovića

Snage S (engl. <i>Strengths</i>)	Slabosti W (engl. <i>Weaknesses</i>)
<p>S₁. Dobar orator- komunicira na svim svetskim jezicima</p> <p>S₂. Racionalan, ponekad, u jelu i piću</p> <p>S₃. Raspolaže izuzetnim igračkim sposobnostima u različitim okretnim igrama i kolu Rumenka</p> <p>S₄. Izuzetan poznavalac vina, naročito posle druge čaše</p> <p>S₅. Poznaju ga i kućići oko Fakulteta i Univerziteta</p> <p>S₆. Izuzetno „iskusan“ vozač</p> <p>S₇. Marketinški guru</p>	<p>W₁. Više voli Santrača od Džaje</p> <p>W₂. Ne vozi francuska vozila</p> <p>W₃ Nevešto koristi napredne informacione tehnologije (word, outlook, facebook)</p> <p>W₄. Tokom boravka u Iraku nije upozao Sadama Huseina (ili njegove lepše polovine)</p> <p>W₅. U komparaciji sa paulovnjom njegov „rast“ i nije tako impozantan</p>
Šanse O (engl. <i>Opportunities</i>)	Pretnje T (engl. <i>Threats</i>)
<p>O₁. Mogućnost da postane prepoznatljiv enolog</p> <p>O₂. Mogućnost da upeca najtrofejnu ribu</p> <p>O₃. Da uzgoji najluđu papričicu na svetu (milion+ skovila)</p> <p>O₄. Da postane test vozač Toyote</p> <p>O₅. Mogućnost uzgoja najpoznatijeg vinograda na teritoriji S. Leskovac, pa i šire</p> <p>O₆. Mogućnost pokretanja manifestacije „Dani paulovnije“ na Tupižnici</p>	<p>T₁. Da profesoru pozli u toku čitanja ove knjige</p> <p>T₂. Pojava ekološkog akcidenta koji će razvezati specijalan vazduh u S. Leskovac</p> <p>T₃. Da ga druge obrazovne institucije prisvoje</p> <p>T₄. Da ga zaključaju tete kice na fakultetu kada konačno uveče krenu kući</p>

Na osnovu dobijene SWOT analize profesora Živkovića, proizilazi TOWS matrica prikazana u tabeli 2, u kojoj su definisani faktori i subfaktori u modelu, kao i generisane strategije.

Tabela 2. TOWS matrica profesora Živana Živkovića

	Snage S (engl. Strengths) <p>S₁. Dobar orator-komunicira na svim svetskim jezicima S₂. Racionalan, ponekad, u jelu i piću S₃. Raspolaže izuzetnim igračkim sposobnostima u okretnim igramama i kolu Rumenka S₄. Izuzetan poznavalac vina, naročito posle druge čaše S₅. Znaju ga i kučići oko Univerziteta i Fakulteta S₆. Izuzetno „iskusan vozač“ S₇. Marketinški guru</p>	Slabosti W (engl. Weaknesses) <p>W₁. Više voli Santrača od Džaje W₂. Ne vozi francuska vozila W₃. Nevešto koristi informacione tehnologije (word, outlook, facebook) W₄. Tokom boravka u Iraku nije upozao Sadama Huseina (ili njegove lepše polovine) W₅. U komparaciji sa paulovnjom njegov „rast“ i nije tako impozantan</p>
Šanse O (engl. Opportunites) <p>O₁. Mogućnost da postane prepoznatljiv vinar O₂. Mogućnost da upeca najtrofejniju ribu O₃. Da uzgoji najluđu papričicu na svetu (milion+ skovila) O₄. Da postane test vozač Toyote O₅. Mogućnost uzgoja najpoznatijeg vinograda na teritoriji S. Leskovac, pa i šire O₆. Mogućnost pokretanja manifestacije „Dani paulovnije“ na Tupižnici</p>	SO - Strategije <p>SO₁. Izgradnja garaže za neometano uparkiravanje Toyote SO₂. Volontersko angažovanje kadrova sa Inženjerskog menadzmenta u fazi berbe grožđa na vinogradima Vinarije Živković</p>	WO - Strategije <p>WO₁. Uzgoj papričica za proizvodnju biološkog oružja u cilju antiterorističkih dejstava WO₂. Pošumljavanje goleti u okolini S. Leskovac sadnicama paulovnije</p>

Pretnje T (engl. Threats)	ST - Strategije	WT - Strategije
<p>T₁. Da profesoru pozli u toku čitanja ove knjige</p> <p>T₂. Pojava ekološkog akcidenta koji će razvejati specijalan vazduh u S. Leskovac</p> <p>T₃. Da ga druge obrazovne institucije prisvoje</p> <p>T₄. Da ga zaključaju tetkice na fakultetu kada uveče konačno krenu kući.</p>	<p>ST₁. Razvoj biznisa za pakovanje i prodaju inteligentnog vazduha iz S. Leskovac</p> <p>ST₂. Otvaranje agencije za marketing i konsalting „naprednih“ korisnika</p>	<p>WT₁. Izvođenje 14-tog doktoranda na TF u Boru, kako bi broj bio deljiv sa 7</p>

Strategije

SO₁. Izgradnja garaže za neometano uparkiravanje Toyote.

SO₂. Volonterskogo angažovanje kadrova sa Inženjerskog menadzmenta u fazi berbe grožđa na vinogradima Vinarije Živković.

WO₁. Uzgoj papričica za proizvodnju biološkog oružja u cilju antiterorističkih dejstava.

WO₂. Pošumljavanje goleti u okolini S.Leskovac sadnicama paulovnije.

ST₁. Razvoj biznisa za pakovanje i prodaju inteligentnog vazduha iz S. Leskovac.

ST₂. Otvaranje agencije za marketing i konsalting „naprednih“ korisnika.

WT₁. Izvođenje 14-tog doktoranda na TF u Boru, kako bi broj bio deljiv sa 7.

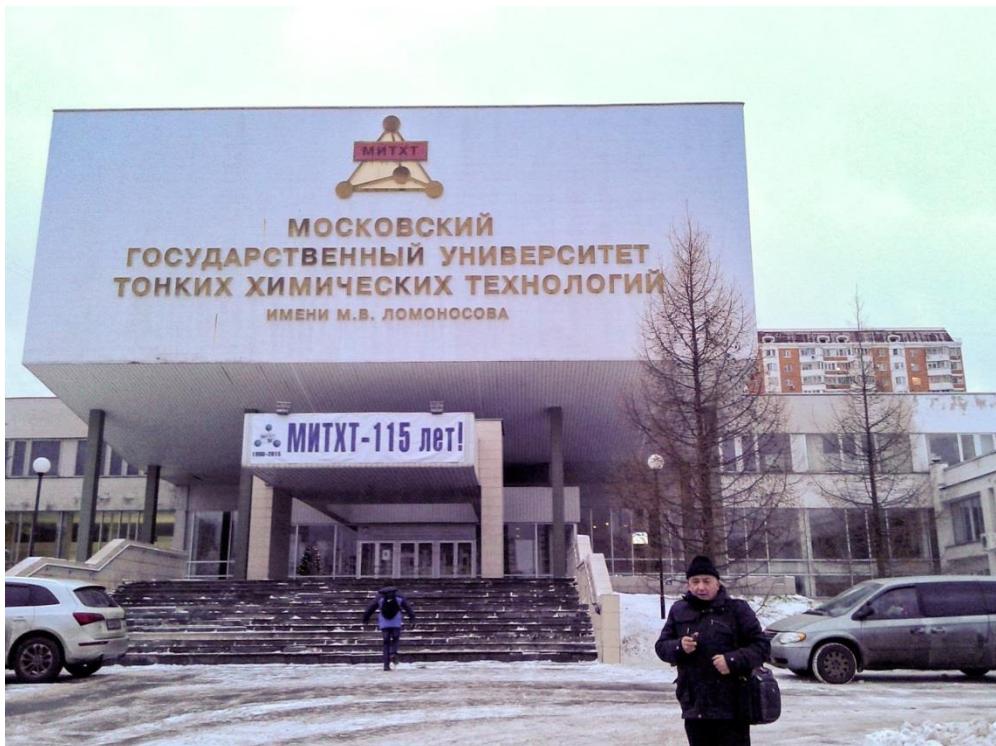
Kreirana SWOT analiza predstavlja viđenje Profesora od strane većine članova odseka za menadžment. Generisane strategije nisu konačne, očekuje se njihova dalja modifikacija u procesu realizacije.

GALERIJA FOTOGRAFIJA

БАС
Институт за Менаџмент

10.11.2015 форум НАУКАТА И БИЗНИСОТ на тема:
МЕЃУЗАВИСНОСТ НА ВЛИЈАТЕЛНИТЕ ФАКТОРИ ВО ПРОЦЕСОТ НА
ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ОДРЖЛИВА КОМПАНИСКА КОНКУРЕНТНОСТ

БАС
Бизнис Академија Скопјевски

CIP (Compleetus Impresum Professor)

777.77:777.77(777.7) (777) (7.777.7)

ŽIVKOVIĆ, Živan, 1949 -
Sedam postulata profesora Živana Živkovića

[Štampani izvor] /Živan Živković – S. Leskovac, 2017

(Bor: Đurica Grafomed) – tekst-iskren. slika- puno. tabele-bilo bi previše.

Tiraž: jedinstveni primerak

ISBN 777-77-77